

Aktualno

Ptuj • Park
Ljudski vrt kmalu
z lokalom in
sanitarijami

➔ Stran 3

V središču

Slovenija • Skoraj
polovica podjetnikov
bo morala vrniti
državno pomoč

➔ Stran 6

3 TOČKE

vrčnost v
MEDIA BAR

Štajerski TEDNIK

Ptuj, torek, 20. aprila 2021

Letnik LXXIV • št. 31 • Odgovorna urednica: **Simona Meznarič** • ISSN 1581-6257 • Cena: **1,30 EUR**

Danes priloga

Varna starost

Politika

Ptuj • Bo
„doživljenjskim“
direktorjem
odklenkalo?

➔ Stran 2

Podravje

Haloze • Občina
Videm bi zapustila
LAS Haloze

➔ Stran 5

Kronika

Podravje • Ob
državni meji s
Hrvaško tudi
policisti iz tujine

➔ Stran 9

Podravje

Destrnik • Prvič
niso potrdili
županovega
predloga

➔ Stran 9

Črna kronika

Podravje • V
kroglici mesa se
lahko skriva strup

➔ Stran 24

Podravje • Urgentni center Ptuj: bolnišnica mora zbrati (še) več denarja

Bolnišnica v prodajo zemljišč in stanovanj

Po številnih neizpoljenih obljubah so Ptujčani, kar se tiče investicije izgradnje Urgentnega centra Ptuj, postali nezaupljivi. Minuli teden pa je padla nova obljuba; že maja naj bi bil sklenjen dogovor o načinu zaprtja finančne konstrukcije. Vodstvo ptujske bolnišnice ima do takrat še dve nalogi: racionalizirati mora projekt in zagotoviti dodatni denar.

Več na strani 3.

Foto: Črtomir Goznik

Aktualno •

Katastrofa
za kmetijske
programe – dijakov
niti za en razred

➔ Stran 2

V središču •

Borl izključen iz
projekta Življenje
netopirjev v
gradovih

➔ Strani 6 in 7

torkova
izdaja

Naročite Štajerski tednik
in izberite **darilo!**

Vrhunski vzglavnik NEO

ali

Vsestranski mešalnik

Več v notranjosti
časopisa!

Sp. Podravje • Mladi v kmetijskih poklicih ne vidijo priložnosti

Katastrofa za kmetijske programe – dijakov niti za en razred

Vpis na kmetijske programe je iz leta v leto slabši. Program Kmetijsko-podjetniški tehnik na ŠC Ptuj letos obiskuje osem dijakov, v prihodnjem šolskem letu bodo najverjetneje samo štirje. »Postavljeni smo pred velik izziv, kako povečati vpis, kako dijakom posredovati tista znanja, ki jih zares potrebujejo, in kako znova narediti naše kmetijske programe prepoznavne,« je povedala Darja Harb, ravnateljica pred kratim oblikovane Šole za ekonomijo, turizem in kmetijstvo na ŠC Ptuj (ki združuje bivšo biotehniško in ekonomsko šolo).

V ta namen so se povezali z Zvezo slovenske podeželske mladine (Zveza) in na skupnem virtualnem srečanju iskali odgovor na bistveno vprašanje: kaj lahko naredimo skupaj, da bo kmetijstvo privlačnejše za mlade.

Učni program iz pravadnine

Člani Zveze so izpostavili številne pomanjkljivosti kmetijskih programov v celotni Sloveniji. Izpostavili so, da je predmetnik preveč splošno zastavljen in velikokrat so znanja, ki jih profesorji poučujejo, že zastarela. Ponekod dijakom še vedno predvajajo črno-bele posnetke in poučujejo s pomočjo učbenikov iz devetdesetih let prejšnjega stoletja!

Bivši dijaki kmetijskih programov v slovenskem prostoru pogrešajo več ur tujega jezika in osnovna ekonomska znanja (računovodstvo, davki, izračun cen proizvodov), osnove kmetijske politike in zakonodaje (razpisi, dovoljenja, izpolnjevanje evidenc).

Eden izmed članov Zveze je iz-

Foto: CG

V program Kmetijsko-podjetniški tehnik na Ptujso so vpisani samo štirje dijaki.

postavil: »Ko postaneš mladi prevzemnik, dobiš v roke številne obrazce, ki jih moraš znati izpolniti. Šola bi nas lahko o tem že seznanila.«

Vse bolj so pomembna tudi sodobna znanja s področja prodaje in trženja (spletne trgovine, oglaševanje na socialnih omrežjih ...).

Mladi želijo prakso na razvitih kmetijah in ne tam, kjer jih porabijo za pometanje!

»Želimo si, da bi praktični del pouka opravljali v podjetjih in na kmetijah ne samo v Sloveniji, ampak tudi v tujini. Nikakor si ne želimo iti tja, kjer pač manjka delovne sile, saj se velikokrat dogaja, da bodoči kmetovalci dobijo v roke metlo in nič drugega. Praksa bi morala biti omogočena na mojstrskih in razvitih kmetijah, kjer se bodoči kmetovalci lahko naučijo kaj novega in dejansko tudi opravljajo kmetijska dela. Pri praktičnem pouku v šoli se prevečkrat dogaja, da so dijaki v vlogi opazovalca. Pogrešamo tudi več praktičnega znanja in sodelovanja z živilsko-predelovalno industrijo ter več strokovnih ekskurzij na sodobno opremljene kmetije,« je bila jasna članica Zveze slovenske podeželske mladine.

Foto: CG

Predmetnik je preveč splošen in zastarel.

Biotehniška šola Maribor

Programi	Prosta mesta / Št. prijav
Kmetijsko-podjetniški tehnik	28 / 10
Mehanik kmetijskih strojev	26 / 15
Cvetličar	26 / 2
Naravovarstveni tehnik	28 / 8
Veterinarski tehnik	84 / 91
Skupaj:	202 / 126

Vir: Biotehniška šola Maribor

Šola za ekonomijo, kmetijstvo in turizem Ptuj

Programi	Prosta mesta / Št. prijav
Kmetijsko-podjetniški tehnik	28 / 4
Gospodar na podeželju	26 / 7
Cvetličar	26 / 4
Skupaj:	80 / 15

Vir: ŠC Ptuj

Čprav vpis na obeh srednjih šolah s podobnim programom (na Ptujso in v Mariboru) kaže, da prosta mesta niso in ne bodo zasedena, pa je v mariborski Biotehniški šoli število zainteresiranih bodočih dijakov doseglo 60-odstotni delež glede na prosta mesta, na Ptujso pa le 20-odstotni.

Ob tem je iz podatkov razvidno, da je daleč najvišje zanimanje za program veterinarskega tehnika, kamor se že želi vpisati kar 91 osnovnošolcev, prostih mest pa je 84.

In medtem ko bodo v Mariboru lahko na osnovi 126 prijav oblikovali več oddelkov prvega letnika, se na Ptujso lahko vprašamo, kako bodo oblikovali en sam oddelek ...

Dijaki na šolskih posestvih le poceni delovna sila

Šolska posestva bi potrebovala posodobitev in nadgradnjo. Ena izmed idej Zveze je, da bi jih lahko preuredili v specializirane panožne kmetije, na katerih bi imeli dijaki možnost sodelovanja v procesih od pridelave produktov do končne prodaje. Ob tem so izpostavili še, da so dijaki na šolskih posestvih velikokrat samo poceni delovna sila. Je pa res, da od države ni dodatnega denarja za plačilo delavcev na šolskih posestvih. Prav tako so ponekod šolska posestva prevelika in konkurenčna bližnjim kmetijam.

Po besedah Darje Harb, ravnateljice Šole za ekonomijo, kmetijstvo in turizem, bodo poskušali v prihodnje čim več predlogov mladim tudi upoštevati, vsaj tistih, ki so izvedljivi. V obstoječe predmete se bodo trudili vključiti inovativna znanja in trende na področju kmetijstva. Letos so v program učnih podjetij že vključili kmetijsko-podjetniške tehnike. V del učnega načrta (odprti del kurikula), ki ni vnaprej določen, si bodo prizadevali vnesti vsebine, kot so prijava na projekte, vodenje poslovnih knjig, osnove davkov, sodobne oblike trženja ipd.

Bo dovolj sprememba predmetnika, ali bo treba najti zanimivejše programe?

Veliko pričakujejo tudi od povezovanja z lokalnimi partnerji in bližnjimi kmetijami. Profesorji na kmetijskih programih si bodo prizadevali, da bodo bodočim kmetovalcem še bolj prisluhnili in jih opremili z veščinami in kompetencami, ki jih bodo potrebovali pri svojem delu. »Želimo si, da bi bilo v prihodnjih letih v prvem letniku kmetijsko-podjetniškega tehnika vsaj 10 dijakov,« je še dodala Harbova.

Kot je povedal Dušan Meznarič, vodja programa Kmetijsko-podjetniški tehnik na Ptujso, je tako nizek vpis zares skrb vzbujajoč: »Ta trend moramo spremeniti skupaj na nacionalnem nivoju. Veliko razmišljamo o spremembi predmetnika, vendar smo omejeni z obveznimi moduli in strokovnimi predmeti, imamo pa nekaj več možnosti v odprtem kurikulumu (predlogi so že izbrani). Profesorji pa moramo še bolj slediti novostim in jih na zanimiv način vnašati v pouk.«

Estera Korošec

Ptuj • Omejitev mandatov direktorjev zavodov

Bo „doživljenjskim“ direktorjem odklenkalo?

Odbor za splošne zadeve MO Ptuj, ki je zasedal minuli teden, je med drugim razpravljal o predlogu predsednika odbora in svetnika Milana Klemenca. Ta je namreč svojim kolegom vrgel veliko „kost za glodanje“. Predlagal je, da se skladno z zakonodajo preveri možnost omejitve števila mandatov direktorjev javnih zavodov, katerih ustanovitelj je občina. Kot je zatrdil, takšna praksa v nekaterih institucijah po državi že velja. Pričakovano je že v tej prvi fazi podane ideje predlog naletel na veliko dilem. V prihodnje – če bodo seveda javno sploh izpostavljene – jih je pričakovati še več, tudi zato, ker so nekateri mestni svetniki dolgoletni direktorji ali ravnatelji zavodov, katerih (so)ustanoviteljica je občina.

Z njegovo idejo, da se zadeve preuči, se je strinjala Sergeja Puppis Freebairn, ki bi mandate omejila tudi svetnikom in županom. Izpostavila pa je še eno dilemo, in sicer, da so direktorji javnih zavodov sočasno tudi svetniki: „Res je, da se pri točkah, ki zadevajo njih, izločijo, a če želimo zadeve premakniti, je treba biti iskren in reči bobu bob. Poslovanje svetnika z občino ni skladno z zakonodajo, če pa si zaposlen na občini posredno, torej kot direktor, pa si lahko svetnik. To nekako ne gre skupaj.“

Foto: CG

Bo predlog za omejitev števila mandatov direktorjev dvignil veliko prahu ali bo kmalu pozabljen?

Da direktorji ne dobijo Putinovega sindroma ...

Viktorija Bezjak je povedala: „Prvi mandat se učiš, drugega že stvari obvladaš, tretjega bi mogoče pustila še pogojno, v četrtem mandatu pa se bojim, da se vse že dela po domače.“ Prepričana je, da omejitev števila mandatov za uspešne direktorje ne bi bila težava, saj da so hitro zaposljivi. Puppisova se je poigrala še z eno idejo: „Me prav zanima, kako bi zgledalo, če bi se direktor Javnih služb in Komunale Ptuj zamenjala na položajih. To je res čista provokacija, ampak mogoče v razmislek. Je pa res, da malo sveže krvi nikoli ne škodi, drugače dobimo Putinov sindrom in so zadeve dosmrtno.“

Darja Harb, članica odbora za splošne zadeve in mestna svetnica, na zadeve seveda kot ravnateljica ene izmed srednjih šol gleda nekoliko drugače. Izpostavila je, da gre za kompleksno zadevo, sama meni, da za takšno omejitev sploh ni zakonske osnove. Veliko pomislekov je imel tudi Luka Žižek. Po eni strani je soglašal s tem, da bi rotacija kadrov prinesla svežino, po drugi pa se je spraševal, ali nemara ne bi tisti dobri kandidati za direktorje potem raje kot na Ptujso delali drugje, z zavedanjem, da bi bili tu omejeni s številom mandatov.

Jevtović: »Smiselno bi bilo preveriti prakso drugih mestnih občin«

Alen Jevtović, direktor občinske uprave MO Ptuj, je od odbora želel jasno navodilo, kako naj se zadeve lotijo in jo jasno preučijo. Predlagal je, da se preveri praksa drugih mestnih občin po Sloveniji in pristavil: „Na koncu pa bo to tako politična odločitev.“

Viktorija Bezjak je izpostavila dejstvo, da v izbirnem postopku direktorje potrjuje svet zavoda. V tem ima občina svoje predstavnike; če torej z njimi niso zadovoljni, lahko na njihovo (ne)izvolitev vplivajo. Seveda pa je pomembno vprašanje razmerja moči v posameznem zavodu, pa tudi tega, kako občinski predstavnik glasuje. Njihov glas ni vedno odraz mnenja večine v občinskem svetu.

V vsakem primeru bi večina članov odbora za splošne zadeve ravnateljice šol iz tega predloga izvzela. Ptujska občina je sicer ustanoviteljica ali soustanoviteljica 18 javnih zavodov.

Odbor za splošne zadeve MO Ptuj tokrat v zvezi s to idejo Klemenca ni sprejel kakšnega pomembnejšega sklepa. Dogovorili so se le, da bodo to temo obravnavali na delovnem sestanku v širši zasedbi, predvidoma še ta teden. Ideja bo najbrž razdelila mnenje javnosti, dejstvo pa je, da kakšnih revolucionarnih sprememb ni pričakovati.

Dženana Kmetec

Podravje • Urgentni center Ptuj bo, a bolnišnica mora zbrati (še) več denarja

Bolnišnica bo prodajala zemljišča in 12 stanovanj

Po številnih neizpoljenih obljubah so Ptujčani, kar se tiče investicije izgradnje Urgentnega centra Ptuj, postali nezaupljivi, a se še vedno oklepajo upanja. Minuli teden je padla nova obljuba; že maja naj bi bil sklenjen dogovor o načinu zaprtja finančne konstrukcije. Vodstvo ptujske bolnišnice ima do takrat še dve nalogi: racionalizirati mora projekt in zagotoviti dodatni denar. Dobili naj bi ga s prodajo zemljišča in kar 12 stanovanj. Ko bosta znani vrednosti nepremičnin in samega projekta, bo sprejeta dokončna odločitev. Razpis za izbiro izvajalca del bi po tem scenariju objavili junija.

Na temo izgradnje Urgentnega centra Ptuj je minuli teden na ministrstvu za zdravje potekal sestanek. Vodil ga je državni sekretar Franc Vindišar, udeležili pa so se ga predstavniki bolnišnice, direktorica Anica Užmah in strokovni direktor Teodor Pevec ter državni sekretar na gospodarskem ministrstvu Ptujčan Andrej Čuš.

Vindišar naj bi jim obljubil tako pomoč pri realizaciji tega projekta kot pri zagotavljanju milijona evrov za ureditev bolnišnične le-

karne. Tako Čuš kot Užmahova sta izplen sestanka ocenila kot pozitiven. „Pokazalo se je veliko interesa, da se projekt končno realizira v praksi. Jasno sem povedal, da smo na Ptuj in okolici pokazali velik interes in voljo, da se ta projekt dokonča,“ je po sestanku dejal Čuš.

Ker ključni problem ostaja finančna konstrukcija, naj bi bila večina debate namenjena iskanju rešitev za njeno zaprtje. Manjkajoča dva milijona evrov bodo skušali zagotoviti v čim krajšem možnem

času, del sredstev pa naj bi prispevala bolnišnica z odprodajo nepremičnin, s katerimi v imenu države upravlja. Koordinacijo za pridobitev manjkajočih sredstev poslej vodi državna sekretarja, Čuš in Vindišar. Zraven zagotavljanja lastnih virov je bila vodstvu bolnišnice naložena še ena naloga: racionalizacija projekta. „Na vodstvu SB Ptuj je, da uskladi odstopanja, ki so bila problem tudi v preteklosti, čeprav so tokrat minimalna. Storjen je bil korak naprej, a potrebno bo predvsem operativno delo z obeh strani in izpolnitev dogovorov, saj mi ne moremo storiti dela, ki bi ga morali in ga morajo drugi,“ dodaja Čuš.

Nov sestanek spet sredi maja

Direktorica Anica Užmah je izrazila zadovoljstvo, saj je bil po njenem mnenju izkazan resen namen izgradnje: „Pregledali smo vsebino in iskali možnosti za zaprtje finančne konstrukcije. Dogovorili smo se, da projektant preveri možnosti racionalizacije projekta in izvede oceno vrednosti na tekoče cene. Za financiranje UC pa se namenijo tudi sredstva iz prodaje nepremičnin, stanovanj in zemljišč, ki niso

Foto: DK

Prodaja stanovanj in zemljišča naj bi zagotovila dodatna sredstva za polnjenje „luknje“.

strateškega pomena za delovanje bolnišnice. Prodaja je bila sicer načrtovana že pred leti. Ko bodo znane vrednosti vseh nepremičnin in projekta, predvidoma sredi maja, se ponovno sestanemo za končno

zaprtje finančne konstrukcije.“

Že naslednji mesec naj bi se torej predstavniki bolnišnice in politike vnovič sestali in dorekli še zadnje podrobnosti. Čuš sicer opozarja, da bo končna odločitev na Vladi

RS, a je prepričan, da bo pozitivna. Če bi vse šlo po planu, bi po njegovem mnenju lahko najkasneje do junija objavili razpis za izvajalca gradbenih del.

Dženana Kmetec

Bodo s prodajo stanovanj in zemljišča zbrali 800 tisočakov?

Ptujska bolnišnica upravlja z 12 stanovanji na Ptuj. Tri so dvosobna, dve sta garsonjeri, ostala so enosobna. Kot je pojasnila direktorica SB Ptuj Anica Užmah, so vsa zasedena: „Prodajala se bodo vsa stanovanja, ki jih imamo, so pa v slabem stanju, nevzdrževana. O prodaji stanovanj in zemljišč se je ocena delala že leta 2017, v dokumentaciji se pojavlja podatek o vrednosti 800.000 evrov in za zdaj operiramo s to oceno. Uradna cenitev bo izvedena v kratkem, dejansko vrednost pa bo pokazalo zanimanje kupcev (dražba).“

Zemljišče, ki ga bodo skušali prodati, je nad makadamskim parkiriščem in ne gre za tisto, ki so ga pred leti želeli prodati ptujskemu domu upokoencev za gradnjo nove enote.

Ptuj • Gradbeno dovoljenje izdano, občina išče investitorja

Park Ljudski vrt kmalu z gostinskim lokalom in sanitarijami

Ptujska občina je pridobila gradbeno dovoljenje za postavitev montažnega gostinskega objekta in sanitarij v parku Ljudski vrt. Julija bo objavljen razpis za izbiro zasebnega investitorja. Za razliko od investicije na Ranci bo namreč izbrani partner moral sam plačati postavitev objekta. Začetek obratovanja lokala je tako v največji meri odvisen od interesa investitorja.

Gradbeno dovoljenje, ki ga je za to investicijo MO Ptuj pridobila pred kratkim, zajema postavitev dveh nezahtevnih pritličnih objektov, vsakega v velikosti 24 m², visokih tri

metre, z ravno streho. En objekt je predviden kot gostinski lokal, v drugem bodo urejene sanitarije. „Mestna občina Ptuj bo stavbno pravico za določeno obdobje podelila za-

Na Ranci ostaja dosedanji najemnik

Avgusta 2017 je bil postavljen gostinski objekt in urejena terasa na Ranci. Občina je takrat z najemnikom, podjetjem ZA-AZ, podpisala triletno pogodbo. Omenjeno podjetje je bilo tudi edini letošnji ponudnik. Izbrali so ga na podlagi javnega povabila za izvajanje gostinskih storitev za leti 2021 in 2022. Sezona v posameznem letu traja od 15. aprila do 15. oktobra, torej šest mesecev, mesečna uporabnina pa znaša 2.550 evrov neto.

Za razliko od sedanjih načrtov občine pa je v tem primeru strošek urejanja infrastrukture kril občinski proračun. Bo pa v primeru Ljudskega vrta investitorju podeljena stavbna pravica, medtem ko se na Ranci izvajalca gostinskih storitev izbira na podlagi razpisa.

Foto: CG

Foto: CG

Morda pa se bodo plani, da jeseni pijemo kavo v parku v Ljudskem vrtu, vendarle uresničili. Gradbeno dovoljenje je pridobljeno.

interesiranemu zasebnemu investitorju, ki bo na podlagi pridobljenega gradbenega dovoljenja in PZI projektne dokumentacije postavil oba nezahtevna objekta. Za izbiro bo predvidoma v juliju izveden javni razpis, na podlagi katerega bomo izbrali zainteresiranega ponudnika. Z njim bo sklenjena pogodba o ustanovitvi stavbne pravice, ki bo investitorju omogočala postavitev objektov,“ so pojasnili na občini. Kakšna bo vrednost investici-

je, bo odvisno od več dejavnikov, po projektantski oceni pa naj bi stala okrog 150.000 evrov. V to je zajeta postavitev obeh objektov, kovinske pergole, ki bo povezovala oba objekta, lesene pohodno terase s stopniščem ter vsi potrebni priključki (vodovod, kanalizacija, elektrika in drugo). Stroške projektne dokumentacije in pridobitve gradbenega dovoljenja krije ptujska občina, vse drugo zasebni investitor.

Dve muhi na en mah: končno tudi urejanje sanitarij v parku

Na občini seveda upajo, da bodo pri iskanju partnerja, ki bo pripravljen izvesti omenjeno investicijo, uspešni. Začetek obratovanja lokala je namreč v največji meri odvisen od interesa zasebnih ponudnikov.

Z omenjeno investicijo v

Ljudskem vrtu torej ne bo zagotovljena le gostinska ponudba, pač pa bo končno urejen tudi velik problem parka: sanitarije. V montažnem objektu bodo uredili sanitarije posebej za moške, ženske in invalide ter prostor za previjanje.

Podoben lokalček predviden tudi v mestnem parku

Želja je na podoben način stvari urediti tudi v mestnem parku. Objekta bi se sicer razlikovala v tem, da bi tista v Ljudskem vrtu bila montažna, v mestnem parku pa bi postavili enega samega, pa še tega premičnega. Šlo bi za kontejner na točkovnih temeljih s fasado iz fasadnih panelov, velikosti do 25 m², katerem bi bile sanitarije in manjši gostinski lokal, vse skupaj pa bi popestrili s teraso. Tudi za ta objekt v mestnem parku se projektna dokumentacija, ki je pogoj za pridobitev gradbenega dovoljenja, že ureja.

Na občini si želijo, da bi jeseni v Ljudskem vrtu že pili kavico, plan za mestni park je razumljivo nekoliko daljši. Vse pa bo odvisno od tega, ali in kdo bo pripravljen sprejeti izziv in izvesti eno boljše investicij v zadnjem času, s katero bo mesto veliko pridobilo.

Dženana Kmetec

Cirkulane • Delo občinskih nadzornikov

Poročilo brez pripomb

Predsednica nadzornega odbora (NO) občine Cirkulane Alenka Vidovič je občinskim svetnikom predstavila poročilo o delu NO za minulo leto.

Foto: MZ

Predsednica NO občine Cirkulane Alenka Vidovič je na seji občinskega sveta pojasnila, da nadzor nad zaključnim računom občine 2019 in dve ma naključno izbranimi področjema v zvezi z nepremičninskimi posli ter urejanjem lokalne ceste ni pokazal nič problematičnega.

NO je pregledal zaključni račun občine za leto 2019, pod drobnogled so vzeli investicijo na cestni infrastrukturi v Gruškovec (lovski dom-Gruškovec) in razpolaganje z občinskim premoženjem. Vidovičeva je dejala, da je občina poslovala v skladu s predpisi. Za premoženjsko področje so člani NO pregledali nekaj nepremičninskih kupoprodajnih poslov, ki jih je sklenila občina. Pripomb na sklenjene pogodbe NO ni imel, saj so bili nakupi in prodaja občinskega premoženja skladni z letnim načrtom, evidence pa urejene v skladu z državno uredbo.

Pri zaključnem računu občine za leto 2019 je NO vzel pod drobnogled postavko investicijskega vzdrževanja vodovodnega omrežja v vrednosti okoli 50.000 evrov. Kot je razvidno iz dokumentacije, je občina Cirkulane v letu 2019 na terenu zamenjala 14 hidrantov in skupni vrednosti okoli 22.000 evrov, naročili so zamenjavo cevovoda za javni vodovod v Gruškovec (1.550 evrov), nujna investicijska vlaganja v vodovodni sistem so stala 16.000 evrov, 5.900 evrov pa priprava dokumentacije za projekt obnove regijskega vodovoda (hidravlični izračun in idejna zasnova za projekt). Vsa navedena dela je opravil koncesionar, Komunalno podjetje Ptuj.

Tretje področje, ki ga je NO občine Cirkulane preverjal, je bila preplastitev lokalne ceste od lovškega doma v Gruškovec v vrednosti četr milijona evrov. Občina Cirkulane je za projekt koristila povratna in nepovratna sredstva po 23. členu Zakona o financiranju občin (ZFO). Dela na sami cesti je izvedlo Cestno podjetje Ptuj (183.000 evrov), sanacijo oziroma stabilizacijo brežine pa podjetje Geodrill (51.000 evrov). S slednjim je bil naknadno sklenjen še aneks za delo v vrednosti 3.500 evrov. Gradbeni nadzor na projektu je opravil Aleš Kolarič, občina je podjetju Geomera, Anita Požegar, naročila tudi ureditev parcelacije. Člani NO na projektu niso ugotovili nobenih nepravilnosti, ves postopek in vsa dela so bili po njihovi oceni v skladu s črko zakona.

MZ

Slovenija • Odločitev ustavnega sodišča

Referenduma o nabavi orožja ne bo

Ustavno sodišče je v postopku za zahtevo ustavnosti odločilo, da zakon o zagotavljanju sredstev za investicije v SV med letoma 2021 in 2026 ni v neskladju z ustavo.

Foto: Sta/M24

Presodilo je, da sta državni zbor in vlada razumno utemeljila, da so investicije v Slovensko vojsko (SV) nujne, saj je njena opremljenost in zmogljivost v takem stanju, da v primeru vojaške grožnje ali varnostne krize ne more zagotoviti zadovoljive obrambne sposobnosti države kot tudi ne more v pričakovani meri izpolnjevati mednarodnih obveznosti. Tega ne spremeni dejstvo, da je SV za delovanje v miru relativno dobro pripravljena, je v odločbi navedlo ustavno sodišče.

Pri presoji je upoštevalo, da investicije, predvidene na podlagi tega zakona, ne pomenijo nadstandardne oborožitve (opremljenosti) SV oziroma da ne gre le za vzdrževanje ravni že relativno dobro oboroženih obrambnih sil, temveč gre očitno za to, da SV ne dosega minimalnih standardov opremljenosti, ker so se investicije vanjo v preteklih letih bolj kot ne zaustavile.

Ustavno sodišče je odločbo sprejelo s petimi glasovi proti štirim.

sta

Ormož • Število prijav na Gimnazijov prvem roku je izjemno

24 bodočih dijakov na zdravstveni negi

V Gimnaziji Ormož bodo v naslednjem šolskem letu izvajali tri izobraževalne programe – program splošne gimnazije, predšolsko vzgojo in prvič program zdravstvene nege. Za vsakega izmed programov je bilo razpisanih po 28 prostih mest, po zaključenem prvem prijavnem roku pa so s številom vpisanih dijakov več kot zadovoljni.

Ravnateljica Gimnazije Ormož Klavdija Zorjan Škorjanec je pojasnila, da so za program gimnazije prejeli 25 prijav devetošolcev, za program predšolske vzgoje 18 in za program zdravstvena nega 24 prijav. Takšnega odziva so izjemno veseli, še posebej so navdušeni nad interesom za program zdravstvene nege, ki ga bodo v šolskem letu 2021/22 izvajali prvič.

Po mnenju ravnateljice to kaže na dejstvo, da je v okolju potreba po tovrstnem kadru velika, zato je vesela, da so s prizadevanji za pridobitev programa vztrajali, očitno pa so izobraževalni program in poklic tehnika zdravstvene nege tudi zelo dobro predstavili bodočim dijakinjam in dijakom.

Pripraviti bo treba dve specializirani učilnici

Do septembra bo treba pripraviti vse potrebno za izvajanje novega programa – predvsem urediti specializirano učilnico za izvajanje praktičnega pouka, v kateri bodo bolniške postelje, posteljnina in lutke, na katerih se bodo dijaki učili preoblačiti in umivati paciente. To bodo finančno podprle občine Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi.

Drugo specializirano učilnico za nego otroka bodo potrebovali, ko bo prva generacija dijakov v tretjem letniku. "Na srečo nam prostorska situacija na šoli omogoča vzpostavitev specializiranih učilnic, pa tudi sprejem novega oddelka dijakov, saj so bili ustrežni prostorski pogoji zahtevani že takrat, ko smo zaposlili za program Zdravstvene nege," pravi ravnateljica Zorjan Škorjančeva. Skupne predmete bodo dijake novega programa poučevali profesorji, ki so na gimnaziji že zaposleni, saj

Foto: ČG

jim delovna obveza omogoča poučevanje še enega oddelka. Glede dodatnega kadra bodo potrebovali nove sodelavce za poučevanje strokovnih predmetov – v prvem letu bo šlo za polovično zaposlitev, naslednje leto bo sledila zaposlitev za polni delovni čas, ko bodo imeli v programu Zdravstvene nege dijake vseh štirih letnikov, pa računajo, da bodo za poučevanje strokovnih predmetov potrebovali vsaj dva učitelja.

Razpis za nove kadre poleti, zanimanje že zdaj

Z razpisom bodo novega sodelavca ali sodelavko iskali v poletnih mesecih, čeprav ravnateljica prizna, da potencialni kandidati za to delovno mesto že kličejo in poizvedujejo, kakšne so možnosti zaposlitve. Zorjan Škorjančeva upa, da jim bo uspelo pridobiti vrhunškega profesorja z izkušnjami, saj je od

tega v veliki meri odvisno, kako uspešni bodo pri šolanju novega zdravstvenega kadra.

S pomočjo okoliških zdravstvenih zavodov jim je že v času pridobivanja programa zdravstvene nege uspelo zagotoviti potrebno število učnih mest za praktično usposabljanje pri delodajalcih.

Praksa dijakom že zagotovljena

Dijaki bodo namreč vsa štiri leta praktični pouk izvajali v šoli, v tretjem in četrtem letniku pa še praktično usposabljanje pri delodajalcih. V zdravstvenih domovih Ormož, Ptuj in Ljutomer, Psihiatrični bolnišnici Ormož, Splošni bolnišnici dr. Jožeta Potrča na Ptuj, v Centru za starejše občane Ormož in v Domu upokojevcev Ptuj imajo skupno zagotovljenih dovolj učnih mest tudi za čas, ko bodo imeli dijake v vseh štirih letnikih zdravstvene nege. Z vsemi omenjenimi

zavodi so oblikovali tudi razvojni sosvet, v katerega so vključeni še Občina Ormož, Jara Ormož, Lekarna Ormož in OZ RK Ormož, pogovori pa tečejo še z Zavodom dr. Marijana Borštnarja Dornava. V okviru sosveta bodo določili tiste izobraževalne vsebine, ki niso zajete v redni modul – torej dodatne vsebine za razvijanje kompetenc in sposobnosti, ki so pomembne za lokalno okolje in bodo dijakom nudile še dodatna znanja.

Ravnateljica Klavdija Zorjan Škorjanec verjame, da se bo število vpisanih dijakov v vse tri programe v naslednjih dneh še nekoliko povečalo – do 22. aprila so namreč možni prenosi prijav med šolami, in ker je na nekaterih okoliških šolah vpisanih več dijakov, kot je prostih mest, je prepričana, da se bodo nekateri odločili, da šolanje nadaljujejo v katerem od treh izobraževalnih programov Gimnazije Ormož.

nš

Videm • Odlok o komunalnem prispevku

Koliko je pred gradnjo treba seči v žep

Svetniki občine Videm so na aprilski seji potrdili noveliran odlok o komunalnem prispevku. Akt so za občino Videm oblikovali v podjetju ZaVita svetovanje, vodja projekta je bil Klemen Strmšnik.

Pripravljalci elaborata in odloka so izdelali tudi nekaj ilustrativnih izračunov, koliko bo znašala obveznost investitorjev za plačilo komunalnega prispevka. Za gradnjo nove hiše v Pobrežju, Leskovcu ali Vidmu, kjer se je moč priključiti na kanalizacijski sistem, okvirni znesek komunalnega prispevka znaša 4.700 evrov; ob predpostavki velikosti hiše 240 m² bruto in velikosti parcele 700 m². Za enako velik objekt na enaki parceli, kjer se ni moč priključiti na javno kanalizacijo, bo investitor plačal 3.900 evrov komunalnega prispevka.

Naslednji primer izračuna je izdelan za 240 m² veliko enostanovanjsko hišo na parceli velikosti 10 arov. Če je možnost priključitve na kanalizacijo, bo odmerjeni komunalni prispevek znašal dobrih 5.600, brez kanalizacije pa 4.700 evrov.

Tretji primer izračuna je izdelan za velikost parcele 15 arov, bruto velikost objekta je prav tako 240 m². Z možnostjo priključitve na vso infrastrukturo se bo izračun komunalnega prispevka gibal okoli 7.200 evrov, brez priključitve na kanalizacijo pa blizu 6.000 evrov.

Koliko samo za priključitev na kanalizacijo

Tudi ko se obstoječa stanovanjska stavba priključuje na kanalizacijsko omrežje, se komunalni prispevek obračunava glede na velikost objekta in parcele. Za 240 m² veliko hišo na 700 m² zemljišča bo prispevek za priključitev na javno kanalizacijsko omrežje znašal 780 evrov, za enako veliko hišo na zemljišču velikosti 10 arov 940

Foto: M24

4.700 evrov je izračunana okvirna višina komunalnega prispevka za hišo, ki je velika 240 m² na 700 m² parcele.

evrov in na zemljišču velikosti 15 arov dobrih 1.200 evrov.

»Vsi navedeni izračuni so orientacijske narave, saj gre izključno za teoretične primere. Komunalni prispevek se skladno z veljavno za-

konodajo odmerja za vsak objekt posebej glede na površino parcele in objekta, pa tudi glede na dejavnost,« so pojasnili pripravljavci gradiva iz podjetja ZaVita svetovanje.

MZ

Haloze • Občina Videm bi zapustila LAS Haloze

Marinič o zapostavljenosti, Golc o nezainteresiranosti

Občina Videm namerava zapustiti Lokalno akcijsko skupino (LAS) Haloze. Župan Branko Marinič napoveduje možnost priključitve sosednjemu LAS, ki vključuje občine Ptujškega in Dravskega polja ter Slovenskih goric – LAS Bogastvo podeželja ob Dravi in v Slovenskih goricah.

»V vseh letih, odkar LAS Haloze deluje, so Haložani v občini Videm dobili najmanj. Dokaz za to so javno dostopni podatki o denarnih transferjih iz različnih virov na račun LAS Haloze. Ne želim podrobno komentirati tega, a v vseh teh letih ni bilo upoštevano dejstvo, da Haloze niso celotna občina Videm, da smo specifična občina s 30 naselji, od katerih jih je 19 v Halozah z 2.300 prebivalci in 11 s 3.400 prebivalci na ravnici. Vsi ti podatki, ki so za LAS Haloze bili argumentirani v različnih prijavih na različne razpise, se mi ne zdijo pošteni. V vseh teh letih je občina Videm dobila zelo, zelo malo sredstev, kar se vidi tudi po javno dostopnih podatkih. Po preverjanju, kaj so uspeli izvesti drugi LAS-i, me seveda navdaja odločitev, da je treba razmisliti, se z ostalimi župani ter županjama haloških občin srečati ter razčistiti dileme. To pa enostavno z namenom, da bo tudi v občini Videm preprosti Haložani nekaj od tega imeli. V vseh teh letih tako rekoč v haloškem delu občine Videm ni bilo storjenega ničesar. Ob dejstvu, da pa občina Videm za administrativno in tehnično vodenje LAS letno plačuje posebno članarino v višini 1.200 evrov. Mi pač vidimo boljše priložnost v sodelovanju z LAS Bogastvo podeželja in menimo, da bo naš, haloški del s tem tudi ne-

Foto: MZ

Župan Branko Marinič je dejal, da je že podal pisno izjavo o nameri o izstopu občine iz LAS Haloze.

kaj pridobil. Namera mora iti skozi proceduro. Najprej se bomo srečali župani haloških občin, potem sledi sestanek z vodstvom LAS Haloze in se pogovorili o konkretnih zadevah,« je napovedani izstop občine Videm iz LAS Haloze komentiral župan Branko Marinič.

Kandidatura na razpisih bo možna še naprej

Vodilni partner LAS Haloze je Podeželsko razvojno jedro (PRJ) Halo iz Cirkulan. Direktor Jernej Golc je povedal, da je članstvo v LAS Haloze prostovoljno in razdeljeno v tri sektorje: javni, zasebni in ekonomski, pri čemer noben od sektorjev ne sme imeti prevladujočega vpliva se pravi več kot 49 odstotkov

odločanja. »LAS Haloze je pogodbeno partnerstvo, zajema območje občin Zavrč, Gorišnica, Cirkulane, Videm, Podlehnik, Žetale, Majšperk in je ena od 37 LAS v Sloveniji ter ena izmed 2.200 LAS v Evropski uniji. S članstvom v LAS Haloze člani dobijo volilno pravico in lahko predlagajo kandidate v UO, NO in

predsednika. Vsak član ima en glas na skupščinah. Trenutno ima LAS Haloze 123 članov. Če občina Videm ne bo več članica LAS Haloze, izgubi pravico glasovanja in možnost vključevanja v organe LAS. Lahko pa – tako kot vsi drugi iz območja Haloze – kljub temu kandidira na javne pozive LAS Haloze,« je

pojasnil Golc. Dodal je, da je občina Videm v programskem obdobju 2014–2020 s sredstvi LAS izvedla projekt Adaptacija domačije Kočer in bila partner v projektu Haloški radovedneži, s skupnim sofinanciranjem v višini 35.338 evrov. »Drugi vlog na javne pozive LAS Haloze iz občine Videm nismo prejeli.«

Foto: osebni arhiv

Jernej Golc, direktor PRJ Halo, ki je vodilni partner LAS Haloze.

Golc: »LAS Haloze med petimi najuspešnejšimi v državi«

Golc je poudaril, da je LAS Haloze ena najuspešnejših v državi. »V obdobju 2007–2013 je izvedla Strategijo lokalnega razvoja LAS Haloze kot ena od petih najuspešnejših LAS v Sloveniji (po kriterijih MKGP) in smo na osnovi tega pridobili takrat še dodatna sredstva za izvedbo projektov. V finančni perspektivi 2014–2020 smo izvedli osem javnih pozivov, izvedenih je bilo 12 projektov, v izvajanju jih je še 14. Predvidevamo, da bomo vsekakor med uspešnejšimi LAS-i v Sloveniji tudi v tej finančni perspektivi.«

Mojca Zemljarič

Foto: MZ

Videmski župan meni, da je bil haloški del videmske občine v LAS Haloze zapostavljen.

Slovenija • Vlada upoštevala odločitev ustavnega sodišča

Dovoljeni protesti do 100 oseb

Od včeraj (ponedeljka) je v Sloveniji ob upoštevanju epidemioloških ukrepov dovoljeno zbiranje do 100 ljudi na shodih, je pojasnil minister Aleš Hojs. S tem je vlada sledila odločitvi ustavnih sodnikov, pri čemer pa se Hojs nadeja, da bodo posredovali konkretne predloge, s katerimi je mogoče na shodih preprečiti škodljive posledice za zdravje ljudi.

Hojs je na novinarski konferenci pojasnil, da sta pobudo za oceno ustavnosti dela odloka o začasnih delni omejitvi gibanja ljudi in prepovedi zbiranja ljudi zaradi preprečevanja okužb z novim koronavirusom na ustavno sodišče vložila Sanja Fidler in Irfan Beširevič. Iz večih dokumentov naj bi namreč izhajalo, da omejevanje shodov ne pripomore bistveno k preprečevanju okužb s koronavirusom. Vlada je na drugi strani zatrjevala, da so predpisani odloki, vključno s prepovedjo shodov, služili zaježitvi širjenja virusa, s tem pa zmanjšanju števila obolelih in umrlih s covidom-19, razbremenitvi zdravstvenega sistema in čim prejšnjemu izhodu iz epidemije.

Medosebna razdalja 1,5 metra, maske nepotrebne

Na prostem je torej zgornja dopustna meja števila udeležencev 100. Obenem pa je število omejeno na eno osebo oz. gospodinjstvo na 10 m², pri čemer se bodo morali udeleženci držati medosebne razdalje 1,5 metra. Maske ob zagotavljanju ustrezne medosebne razdalje ne bodo potrebne, je povedal minister.

Kot je še dejal Hojs, se je ustavno sodišče v tem primeru posebej opredelilo do shodov, ne pa tudi do prepovedi porok

in slavij. Vlada bo tako po njegovi napovedi v tem tednu preučila, kako urediti še ostale aktivnosti v okviru istega odloka, saj ni razloga za razlikovanje med njimi.

Ker je ustavno sodišče navedlo, da obstajajo različni epidemiološki ukrepi, s katerimi bi bilo pri shodih mogoče preprečiti nastanek škodljivih posledic za zdravje ljudi, pa s tem po besedah notranjega ministra prevzema tudi odgovornost. Nadeja se, da bosta vlada in svetovalna skupina s strani ustavnega sodišča kar najhitreje prejeli predloge takšnih ukrepov, saj zanje sami ne vedo.

sta

Foto: Sta/M24

Potrjeno najbolj priljubljen prevzem paketov

*Več kot
97%
uporabnikov ocenjuje dostavo v PS Paketomat kot odlično.

* Raziskava o zadovoljstvu strank s paketno dostavo 2021.

PS PAKETOMAT

Za dostavo izberite PS Paketomat in svoje pošiljke prevzemite kadarkoli, 24/7 – brez čakanja v vrsti in brez kontakta z drugimi osebami! Preprosto, hitro in priročno!

www.posta.si/paketomat

Slovenija, Podravje • Nov pravilnik vlade - zanka za podjetnike

400 milijonov evrov za dodatke, podjetniki bodo morali pomoč vračati

Medtem ko bo morala skoraj polovica podjetnikov vračati državno pomoč, si številni zaposleni v javni upravi, ki so prejeli dodatke, manejo roke. Predvsem tisti zdravniki, ki so med epidemijo gledali v zrak.

Foto: Profimedia/M24

Sredi minulega tedna je Gospodarska zbornica Slovenije podala svojo oceno, da bo državno pomoč morala vračati kar 39 odstotkov vseh podjetnikov, ki so zanjo zaprosili. Predsednik obrtne zbornice Branko Meh meni, da je ta številka po njihovi oceni še višja. Številni podjetniki so namreč s pomočjo uspeli svoja podjetja prilagoditi tržnim razmeram in uspeli vzpostaviti modele poslovanja, ki jim omogočajo preživetje, zdaj pa bi jih lahko prav vračanje pomoči pahnilo v prepad.

Matej Lahovnik, snovalec ukrepov za pomoč gospodarstvu, je ta teden sicer izjavil, da se mu zdi prav, da podjetniki, ki so poslova-

morali pomoč vračati, tisti, ki so v času zaprtja gospodarstva celo investirali ali pa dejavnost širili, da so uspeli preživeti, je vlada uvedla nov izračun računanja sorazmernosti upada prihodkov. Deset oziroma 20-odstotni upad prihodkov se bo računal glede na povprečno število zaposlenih v podjetju. Človek se lahko vpraša, kdo je tu nor. Dejstvo je, da so številna podjetja zaradi krize število zaposlenih zmanjšala. Veliko jih je, ki so deloma odpuščali, deloma delavce pošiljali na čakalnice. Tisti, ki so število zaposlenih zmanjšali, bodo po novem pravilniku verjetno morali pomoč, nekateri celo z obrestmi, vračati.

vlada pri njem vztraja. Kot smo uspeli izvedeti, je vse več neformalnih združenj podjetnikov, ki so se odločila za pravno pomoč. Pripravljali naj bi se vsaj dve tožbi zoper državo zaradi naknadnega spreminjanja pogojev za upravičenost do mesečnega temeljnega dohodka. Prvo tožbo naj bi pripravljali samostojni podjetniki, drugo samostojni podjetniki, ki so zaradi starševstva na polovičnem delovnem času.

Koga ima vlada raje kot podjetnike?

Občutek jeze med podjetniki gotovo povečuje dejstvo, da so s pomočjo ukrepov pomoč prejeli številni, katerih gmotni položaj ni bil ogrožen. Država velikodušno deli dodatke za zdravnike, študente, upokojece, prispevke za verske uslužbenke, ki jim upada prihodkov ne bo treba dokazovati. Podatki fiskalnega sveta kažejo, da je bilo od začetka epidemije lani za samostojne podjetnike namenjenih 300 milijonov evrov, velik del tega bo zdaj treba vrniti.

Za dodatke redno zaposlenim je bilo izplačanih 418 milijonov evrov, 208 milijonov evrov pa so prejeli upokojevci, velike družine in študenti. Več kot 100 milijonov evrov so zgolj v prvih treh mesecih letošnjega leta prejeli zaposleni v zdravstvu. Tudi tisti, ki so zaradi epidemije delali manj, ali pa kot kažejo zadnje informacije, sploh ne.

Iznajdljivi zdravniki

V oddaji Tarča je bil na primer razkrito, kako so zdravniki na ortopediji umetno prikazovali, da so prisotni na kliniki, in prejeli visoke koronadodatke. Minister za zdravje pa je navedel, da bodo ukrepali tako, da bodo namestili video nadzorne kamere. Verjame, da bi z lahkoto našli kar nekaj podjetnikov, ki bi privolili v to, da jim namesto tega, da morajo vračati pomoč državi, namestijo video nadzorne kamere. Morda bi se tako odgovorni v vladi celo lahko poučili o tem, kako delujejo podjetja, in bi nato lažje sprejemali ukrepe.

Žiga Karž

Haloze • Okoljsko ministrstvo kljub dobri oceni EU zrušilo projekt

Borl izključen iz projekta

Grad Borl je bil vključen v projekt Življenje netopirjev v gradovih, katerega skupna vrednost je bila ocenjena za revitalizacijo grajskega stolpa in ustrezne zaščitne elemente za bivanje netopirjev na gradu Borl.

V zadnjem razpisu v letu 2020 pa grad Borl v načrtovan projekt ni bil več vključen. Kot je pojasnil Klemen Koselj, vsebinski koordinator projekta, na žalost Ministrstvo za kulturo (MK) v okviru prejšnje vlade kot lastnik tega kulturnega spomenika v projektu ni hotelo sodelovati, kljub trudu in dobri oceni Evropske unije: »Težko govorim o tem, ali je bilo to tudi mnenje ministra Pozniča, saj je v medijih celo izpostavil naš načrtovani projekt kot primer dobre prakse. Sodelovanje so zavrnili uradniki na kulturnem ministrstvu, pristojni za varstvo kulturne dediščine in upravljanje z nepremičninami.«

Evropska unija je načrtovanemu projektu dvakrat namenila dobre ocene in snovalec projekta povabila v drugi krog razpisa, vendar so bili partnerji primorani od projekta odstopiti.

Okoljsko ministrstvo proti sofinanciranju

V lanskem letu so se za ta korak odločili zaradi zavrnitve kulturnega ministrstva in posledično izpada gradu Borl ter težav z nekaterimi drugimi partnerji. V letošnjem letu pa zaradi nepripravljenosti Ministrstva za okolje in prostor (MOP), da bi sofinanciralo LIFE projekte. »To

Sredstev iz projekta Življenje netopirjev v gradovih ne bo.

se je zgodilo zgolj dvakrat v času, od kar je Slovenija članica Evropske unije. Tako da je zares velika škoda, da ne moremo črpati evropskih sredstev za zeleni razvoj. Žalostno je, da je projekt dvakrat pro-

padel zaradi nepomoči pristojnih ministrstev. Morda bomo poskusili ponovno, vendar samo v primeru, če bo MOP znova sofinanciralo evropske naravovarstvene projekte,« je dodal Koselj.

Ptuj, Podravje • Epidemija je izvedbo dogodkov in druženja povsem ustavila

Kljub vavčerjem lani pol manj

Zastavljanje kakršnih koli planov in kovanje načrtov za prihodnost v času epidemije je igra na srečo. ritev in gostince. Zavod za turizem Ptuj je z njimi v rednem stiku: »So v izjemno težkem položaju, saj jim obliki.« Epidemija je močno vplivala tudi na število nočitev in obisk Ptuja. Lani smo zabeležili kar polovi-

Skoraj polovica lanskega leta in dobre tri mesece letošnjega so številne gostilne in turistične kapacitete v Sloveniji zaprte. Nekateri ponudniki so se sicer preusmerili

v ponujanje dostave hrane, na ta način vsaj nekoliko zmanjšujejo izpad prihodkov. »Gostinci, katerih ponudba je slonela na a la carte ponudbi, pa seveda zelo težko pri-

lagajo ponudbo trenutnim razmeram, zato so bili mnogi primorani v času epidemije zapreti svoje lokale. Državni ukrepi sicer pomagajo pri tem, da ponudniki ohranjajo delovna mesta za svoje zaposlene, a je pri njih že zaznati kadrovske težave z odhodi delovne sile v druge panoge. Že pred epidemiološko krizo so se mnogi ponudniki soočali s problematiko ustrezno usposobljenih in motiviranih kadrov, ki so

V času odprtja zelo dobro, po zaprtju katastrofa

Že v prvem valu epidemije je Zavod za turizem Ptuj plan dela moral prilagoditi novonastalim razmeram. Celotno pozornost so usmerili na slovenski trg. Turistični vavčerji so pomembno prispevali k boljšim rezultatom. Od 19. junija do 30. novembra 2020 je bilo na Ptuj unovčenih 10.438 bonov, v skupni vrednosti 1.416.279 evrov.

»Za čas odprtja turističnega življenja do polovice oktobra smo beležili, glede na razmere, zelo dobre rezultate, kar priča o dobro zastavljenih ciljeh v spomladanskih mesecih. Zgolj kot zanimivost velja izpostaviti, da je bilo število nočitev v septembru celo za 6 % višje kot v letu 2019,« ugotavlja Katja Ertl, v. d. direktorice Zavoda za turizem Ptuj. Spremenjena struktura gostov je vplivala na podaljšanje časa bivanja na Ptuj: povprečna doba bivanja se je podaljšala z 2,3 dneva v 2019 na 2,8 dneva v 2020.

A zaradi vnovičnega zapiranja države jeseni lani se je spomladanski izpad le še poglobil. Statistika na letni ravni kaže precejšen upad števila gostov. V letu 2020 so na Ptuj zabeležili 32.138 prihodov in 90.845 nočitev, kar je 52 % manj prihodov in 41 % manj nočitev v primerjavi z letom 2019.

Zavod za turizem Ptuj ima zadnje leto težko

Foto: Sta/M24

Branko Meh

li bolje od pričakovanih, pomoč vrnejo. Dejstvo je, da so mnogi poslovali slabše kot pred epidemijo, a bodo morali pomoč vračati zaradi zmede v pravilih. Ta so se sredi tedna spet spremenila, čeprav se nanašajo na prihodke, ustvarjene v letih 2019 in 2020.

Sprememba pravilnika - na slabše

Skupin podjetnikov, ki so se znašli v smrtni zanki pravilnika, ki opredeljuje, kdo mora vračati pomoč in kdo ne, je mnogo. In z novo spremembo pravilnika, ki jo je vlada sprejela minulo sredo, se utegne število tistih, ki bodo morali pomoč vračati, žal še povečati. Ker so bili med najbolj izpostavljenimi podjetniki, ki bodo

Številni podjetniki se tako upravičeno sprašujejo, ali so od države prejeli pomoč ali drag kredit, ki jih bo pahnil čez rob.

Pripravljajo tožbe

Vlada je torej tik pred zdajci, 14 dni pred iztekom roka za oddajo poslovnih poročil, torej ko je večina bilanc že zaključenih, močno posegla v pravila, ki določajo, kdo pomoč vrača in kdo ne, a ne na mesta, kjer bi to morala storiti. Podjetniki, ki so zaradi starševstva v letu 2020 začeli koristiti polovični delovni čas, bodo skoraj vsi morali vračati pomoč. Način izračunavanja prihodkov s. p.-jev glede na opravljene ure je absurden, a kljub številnim prošnjam podjetnikov in opozorilom stroke

Življenje netopirjev v gradovih

njena na približno 5,1 milijona evrov. V okviru projekta bi na gradu Borl vzpostavili interpretacijsko točko za netopirje, kar bi zajemalo

Foto: ČG, Arhiv M24

Gradovi pomembni za obstoj netopirjev

Program LIFE financira aktivnosti za varstvo vrst in habitatov s t. i. habitatne direktive in ptičje direkti-

ve. Med njimi so tudi mnoge vrste netopirjev, ki za svoja zatočišča uporabljajo gradove. Predvsem gre tu za koteče, torej mesta, kjer samice netopirjev kotijo in vzgajajo mladiče. Po besedah Klemna Koselja so ti gradovi mednarodno pomembni za dolgoročen obstoj teh vrst. Če grad propade, netopirji izgubijo svoj ključni habitat: »Cilj projekta je bil združiti varstvo netopirjev z varstvom kulturne dediščine in obnovo gradov, za katero v Sloveniji primanjkuje denarja. Gradove bi oživili s trajnostnim turizmom, v katerega bi vključili netopirje kot dodatno atrakcijo. Da netopirjev ne bi motili, bi uporabili sodobno tehnologijo, ki bi nam omogočila tudi zbiranje podatkov, pomembnih za varstvo populacij netopirjev.«

Zaradi spremembe financiranja odstopil tudi vodilni partner

Vodilni partner projekta je sicer bila Mestna občina Nova Gorica. V projekt, ki so ga začeli pripravljati leta 2018, je bilo vključenih 10 partnerjev in pet gradov: Rihemberk, Podčetrtek, Podsreda, Luknja in Borl. Kot so potrdili tudi na novogoriški občini, so bili primorani od projekta v lanskem letu odstopiti

zaradi spremembe financiranja. Običajno je bil delež sofinanciranja LIFE projektov v Sloveniji takšen, da je 60 % denarja zagotovila EU, 20 % Ministrstvo za okolje, preostalih 20 % so morali partnerji zagotavljati sami. Ker se je okoljsko ministrstvo iz sofinanciranja izločilo, bi bilo breme lastnega deleža za sodelujoče partnerje previsoko. Razlog za to odločitev okoljskega ministrstva naj bi bila epidemija.

Slovensko društvo si že dolgo prizadeva za ohranjanje netopirjev

Netopirji se ne zapletajo v lase, ne spletoje gnezd, se ne množijo kot miši in praviloma tudi ne pijejo krvi. Prav tako noben netopir, ki živi na območju Slovenije, ne prenaša virusa covid-19. »Vse to so neresnice oz. miti, ki krožijo med ljudmi. V našem društvu si zato že več kot 20 let prizadevamo širiti resnice o netopirjih in osveščati širšo javnost o pomenu varstva netopirjev,« je pojasnila Monika Podgorelec, članica Slovenskega društva za proučevanje in varstvo netopirjev (SDPVN). Zaradi strahu in nepoznavanja so te sicer zakonsko zaščitene živali še vedno preganjane, njihova zatočišča pa se celo namerno uničuje.

Za odstranitev netopirjev pravno formalno potrebujete dovoljenje Agencije RS za okolje in prostor, vendar so taki primeri izjemno redki. SDPVN tako ne izvaja izseljevanj netopirjev, lahko pa vam svetuje, kako rešiti problem z netopirji. »Če najdete netopirja ležati na tleh, vam svetujem, da ga z rokavico premaknete v škatlo in pokličete netopirofon.«

Netopirjev iztrebek je odlično in drago gnojilo

V Spodnjem Podravju živi med 15 in 20 vrst netopirjev, v celotni Sloveniji pa 30, kar nas glede na število vrst uvršča v sam evropski vrh. Za svoja zatočišča si velikokrat izberejo človeška bivališča oz. različne stavbe (cerkve, gradovi, bloki, stanovanjske hiše in kleti).

Nekoliko znajo biti moteči njihovi iztrebki, ki se imenujejo gvano in so na prvi pogled zelo podobni mišjim kalcem. »Priporočamo, da pod netopirjevo zatočišče namestite poličko ali karkoli drugega ter to gvano zbirate. Gre namreč za zelo dragoceno gnojilo, ki ga prodajajo tudi po 15 evrov za kilogram. Z gvano lahko gnojimo na vrtu ali pa ga dodamo k okrasnim rastlinam,« je še svetovala Podgorelcva.

Estera Korošec

Foto: SDPVN

Netopirji so našli zatočišče na gradu Borl in podružnični šoli v Stopercah

V Spodnjem Podravju je ena bolj prepoznavnih stavb, v kateri prebiva večje število netopirjev, grad Borl. V njem poleti živita dve vrsti, ki v SV delu Slovenije nista prav pogosti. To sta veliki podkovnjak in vejicati netopir.

Veliko navadnih netopirjev, ki so ena večjih vrst netopirjev z razponom kril tudi do 45 cm, si je za svoje bivališče izbralo podružnično šolo v Stopercah. Skupaj z učenci in učiteljicami je mariborska enota zavoda za varstvo narave izvedla že več čistilnih akcij. S skupnimi močmi so počistili gvano, ki so jo nato udeleženci uporabili kot gnojilo na domačih vrtovih. Med drugim so organizirali tudi več izobraževalnih delavnic na temo netopirjev in pri šoli postavili informacijsko tablo o netopirjih. Ko so učenci izvedeli več o netopirjih in njihovem pomenu za naravo, so nove podnajemnike brez predsodkov sprejeli za svoje.

Netopirji so toplokrvne živali, samo enkrat na leto kotijo žive mladiče. Pri mami sesajo mleko okoli 3-4 tedne, nato pa se začnejo osamosvajati, leteti in loviti žuželke. To nikakor niso nočni ptiči. Prav tako ne gradijo gnezd, ampak se s krempljci samo obesijo in prosto visijo. Njihova življenjska doba je med 5 in 10 let, so pa v ujetništvu že našli tudi več kot 30 let stare.

turistov kot leto prej

Temu smo se morali prilagoditi vsi, korenito pa je ta sprememba vplivala na ponudnike turističnih storitev. Epidemija pa je to problematiko še povečala, ugotavlja vršilka dolžnosti direktorice Zavoda za turizem Ptuj Katja Ertl.

Ne le gostinci in ponudniki nočitvenih kapacitet, pač pa celotna turistična dejavnost je v veliki krizi. Epidemija je turizem zaznamovala globalno, seveda Slovenija in Ptuj nista izjemi.

Epidemija prekrizala načrte: napovedovali so rekordno turistično sezono

Začetek leta 2020 je na Ptuj napovedoval rekordno turistično sezono. Po podatkih Ertlove so prva dva meseca lanskega leta zabeležili za kar tretjino boljše zasedenost namestitvenih kapaci-

tet v primerjavi s preteklim letom (februar 2019). Lanskoletno 60. Kurentovanje, ki je bilo izpeljano tik pred razglasitvijo epidemije, je na Ptuj privabilo množico obiskovalcev. Dva tedna po zaključku Kurentovanja je bila razglašena epidemija, ki je turistično življenje popolnoma ugasnila. Najprej za slaba dva meseca, oktobra pa se je začel jesenski val, ki se je zavlekel v letošnjo pomlad. Tudi prihodnost

je negotova. Zavod za turizem Ptuj je obdobje epidemije izkoristil za razvoj turističnih produktov. Pripravljajo razvoj treh novih turističnih produktov na tematiko srednjega veka, kurenta in vina. Na ta način bodo po odprtju pripravljene, da ponudijo vsebinsko nadgrajeno turistično ponudbo.

Plani predvsem v smeri povezovanja turizma in kulinarike

Letos, ko bo Slovenija nosilka naziva Evropska gastronomska regija 2021 (EGR), želijo izpostaviti kulinarčno ponudbo Ptuja. Na nacionalni ravni se je promocija osredotočila na kulinarčne destinacije in ponudnike, ki se ponajbolj z Michelinovimi zvezdicami in drugimi mednarodno priznanimi kulinarčnimi znaki. Ptujski Zavod si želi izpostaviti povezanost zgodovine in kulinarike. S tem namenom so se povezali z različnimi zavodi, gostinci in vinarji. Na šestih zgodovinskih lokacijah bodo od junija do novembra ponudili vrhunsko kulinarčno izkušnjo. Povezali so se tudi s Šolskim centrom Ptuj, šolo za ekonomijo, turizem in kmetijstvo. „Njihovi dijaki bodo v okviru zaključnih izpitov pomagali pri aranžiranju pogrinjokov in sodelovali kot pomoč v kuhinji in strežbi. Kulinarčna ponudba bo vključevala oživiljene zgodovinske recepture v sodobni različici in bo temeljila na sestavinah lokalnega izvora in lokalnih dobaviteljih. V želji po aktivni promociji ptujske kulinarčne ponudbe in bogate tradicije legendarnih ptujskih gostiln pripravljamo tudi kulinarčno obarvan vodeni

ogled mesta skozi čas, ki smo ga že predstavili lokalnim vodnikom, ki bi jih želeli aktivno vključiti v naše aktivnosti,« pojasnjuje Ertlova.

V ponudbo bodo vključili tudi Mestni Vrh, ki bo predstavil doživljene vinorodne krajine. Letos bo izdelan zemljevid, ki naj bi to lokacijo približal obiskovalcem mesta kot odlično pohodniško točko. V sodelovanju s ponudniki VTC 13 načrtujejo izvedbo dogodka Potep po vinogradih Mestnega Vrha. Na ptujski tržnici bodo skupaj s Pokrajinskim muze-

jem Ptuj-Ormož postavili razstavo Kulinarčno potovanje skozi čas.

Ertlova sicer poudarja, da se morajo pri vseh planih prilagoditi veljavnim ukrepom. Še vedno ciljajo predvsem na domače goste in tuje z bližnjih trgov, v prvi vrsti Avstrije. Ponudbo pa prilagajajo tudi spremenjenim potovalnim navadam in tendenci turistov po preživljanju časa v naravi. Prav to bo rdeča nit letošnje promocije Ptuja kot destinacije.

Dženana Kmetec

Foto: CG

Dva dogodka v načrtu: Kuhna na dvorišču in Odprta kuhna

Čeprav je jasno, da zagotovila, da bodo načrtovani dogodki letos tudi izpeljani, ni, se na Zavodu za turizem Ptuj pripravljajo na sprostitve ukrepov. Med načrtovane aktivnosti uvrščajo pripravo dveh javnih prireditev v prilagojeni obliki: Kuhne na dvorišču in Odprte kuhne. „Preostale aktivnosti bomo izvajali v skladu s potrebami in prilaganjem trgu in seveda sledili smernicam, ki se bodo nakazale ob odprtju turistične dejavnosti,« pojasnjuje Ertlova.

Foto: CG

delo, spopadajo se predvsem z vprašanjem, kako karkoli načrtovati v teh negotovih časih.

Slovenija, Podravje • Hrana po svetu dražja, posledično cene višje tudi pri nas

Kupec plača več, kmet dobi manj

Po podatkih Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) cene hrane na svetovni ravni rastejo že deset mesecev, marca pa so bile celo najvišje v zadnjih skoraj sedmih letih.

Razlogi za splošno podražitev hrane naj bi tičali v dražjih rastlinskih oljih, mesu ter mleku in mlečnih izdelkih, zaradi česar naj bi vrednost osnovne prehranske košarice marca dosegla rekord, s katerim je presegla celo tistega iz »dragega« junija 2014. V primerjavi s februarjem so najbolj, za kar

osem odstotkov, poskočile cene rastlinskih olj, in sicer palmovih, sojinih, repičnih in sončničnih ter s tem dosegle najvišje ravni po juniju 2011.

Zaradi povečanega uvoza na azijskih tleh, še posebej kitajskega uvoza mleka v prahu, so se za 3,9 odstotka podražili mleko in mleč-

ni izdelki. Azija je uvozila tudi več mesa, zato je vrednost kazalnika, s katerim FAO beleži cene mesa, zrasel za 2,3 odstotka, največ na račun rasti cene perutnine in svinjine. Se je pa v primerjavi s februarjem v marcu zaradi napovedanega indijskega izvoza za štiri odstotke pocenil sladkor. Potem ko je cena žitom nekaj mesecev vztrajno rasla, je marca padla za 1,7 odstotka, a še zmeraj ostala za 26,5 odstotka višja kot v enakem obdobju lani, torej tik pred izbruhom epidemije.

Lani največji skok cen pri sadju in mesu

Ker smo v Sloveniji manj kot polovično prehransko samooskrbni, smo odvisni od razmer na globalnih trgih, torej gibanje cen v svetu vpliva na cene pri nas. Kot navajajo državni statistiki, se je hrana v turbulentnem lanskem letu v povprečju podražila za 1,1 odstotka, od tega najbolj sadje, za 5,2 odstotka, in meso, za 2,5 odstotka.

Za 2,7 odstotka pa se je obenem pocenila zelenjava, pri kateri izstopa krompir, ki je bil cenejši za kar 17,5 odstotka. Tudi v Sloveniji so se za približno 1,1 odstotka podražila olja in maščobe, najvišjo ceno, za 3,9 odstotka, pa so dosegle vnaprej pripravljene jedi. Za razliko od svetovnih trendov sta se pri nas po podatkih statističnega urada za 1,5 odstotka pocenila sladkor in jedi iz sladkorja.

Foto: Dreamstime/m24

Foto: Dreamstime/m24

Letos največje zvišanje cen pri sadju in zelenjavi

Če pogledamo še cene hrane v prvih dveh mesecih letošnjega leta, ugotovimo, da so se zvišale za 1,2 odstotka, od tega za 5,5 odstotka najbolj zelenjava in za 3,5 odstotka sadje. Januarja je bila hrana v povprečju dražja za 0,8 odstotka, od tega najbolj sveža zelenjava (5,9 %) in sadje (2,6 %), za 0,3 odstotka pa so bili cenejši mleko, sir in jajca. V povprečju je bilo treba za hrano več odšteti tudi februarja, in sicer za pol odstotka. Tudi tokrat sta se najbolj podražila zelenjava (1,6 %) in sadje (0,9 %), za pol odstotka pa so padle cene sladkorja in jedi iz njega.

Odkupna cena prašičev skoraj 28 odstotkov nižja

Iz primerjave prvih dveh lanskih in letošnjih mesecev je razvidno, da je bila hrana januarja letos v povprečju malenkost dražja kot januarja lani, in sicer za 0,1 odstotka, letošnji februar pa je bil glede hrane za 0,3 odstotka cenejši od lanskega. Govorimo seveda o povprečju, do večjih odstopanj namreč prihaja pri posameznih prehranskih kategorijah; tako je bilo

sadje februarja dražje za skoraj pet odstotkov, meso pa cenejše za poldrugi odstotek, od tega najbolj svinjsko meso, ki mu je cena padla za kar 6,7 odstotka.

A če morajo kupci v trgovini za hrano v povprečju odšteti več denarja, to avtomatsko ne pomeni, da zanjo dobijo več pridelovalci. Kot kažejo statistični podatki za februar, so namreč kmetje za svoje pridelke v povprečju za 4,8 odstotka manj iztržili kot februarja 2020. Za krompir so pridelovalci dobili 39,4 odstotka manj in sad-

jarji 1,7 odstotka, za 6,3 odstotka več so vinarji prejeli za svoja vina, v povprečju za 12,3 odstotka več denarja so dobili tudi pridelovalci zelenjave, sadik in cvetja. Cene živali za zakol so bile nižje v povprečju za 7,8 odstotka, od tega prašičev za 27,9, goveda za 3,4, perutnine pa za 4,6 odstotka. Za 1,1 odstotka so bile nižje še cene živalskih izdelkov, odkupna cena mleka je padla za 4,1 odstotka, medtem ko je povprečna odkupna cena jajc zrasla za 4,2 odstotka.

Senka Dreu

Slovenija, Podravje • Pri svežem mesu smo daleč najbolj oskrbni s konjskim

Konjsko meso obožuješ ali pa ga ne preneseš

Ko beseda nanese na konjsko meso, se pogosto vnamejo ostre debate za in proti. Kajti konj kot plemenita žival, ki človeka spremlja že stoletja, ima pri večini Slovencev posebno mesto, ki nikakor ni povezano s predstavo konjskega zrezka na krožniku. Spet drugi pa se zavedajo prednosti njegovega uživanja in cenijo njegov okus.

Pripisujejo mu tudi vsebnost kakovostnih beljakovin in malo maščob, poleg tega bogastvo z železom, vitaminom B in aminokisljinami, a ga je, kot pravijo, treba znati pripraviti, saj mora meso odležati, še najbolj v kakšni marinadi. Konjsko meso je eno najbolj znanih in najljubših vrst mesa v državah Srednje Azije, kjer ga jedo v različnih oblikah, pogosto celo raje kot jagnjetino in goveje meso. Evropa je z izjemo Francije, Italije in Belgije glede tega še precej zadržana, saj uživanje konjskega mesa ni del njene tradicije.

V povprečju pojedli pol konjskega zrezka

Zato ga tudi v Sloveniji ni mogoče dobiti v vsaki prodajalni, ampak zgolj nekaterih. Kljub predsodkom pa njegova priljubljenost počasi narašča. Obstajajo mesarji, ki so

specializirani za konjsko meso, že dolgo so hit horseburgerji.

Po podatkih slovenskega statističnega urada (SURS), najbolj ažurni so sicer za leto 2017, je prebivalec Slovenije v povprečju pojedel 93 kilogramov mesa. Stopnja samooskrbe s svežim mesom in predelanimi mesnimi proizvodi od leta 2000 do 2017 ni bila nikoli 100-odstotna, je pa zanimivo, da smo najbolj samooskrbni prav s svežim konjskim mesom, ki mu sledi perutninsko. Zato obe vrsti mesa tudi na veliko izvažamo.

Stopnja samooskrbe s konjskim mesom je, kot je razvidno iz priložene tabele, bila že leta 2007 več kot 156-odstotna, v dobrih desetih letih pa je do leta 2019 narasla na kar 249 odstotkov. Po drugi strani je poraba na prebivalca, ki že tako ni bila visoka, v tem času še padla. Medtem ko smo torej leta 2007 v

povprečju pojedli 17 dekagramov konjskega mesa, smo ga leta 2019 samo še 13, kar je približno polovica teže običajnega zrezka. V tem času so se povzvišale tudi odkupne cene konj za zakol: leta 2007 je rejec za tono žive mase dobil 1.765 evrov, 12 let kasneje pa že 2.058.

Konj ima status rejne živali

Da bi bilo treba v Sloveniji prepovedati zakol konjev in njegovo uporabo v prehrabne namene, so prepričani nekateri, predlogi za takšen ukrep so že bili posredovani tudi pristojnemu ministru. Zanje je konj, kot že rečeno, plemenita žival, ki ne sodi na krožnik. S posebnim mestom konjev v slovenski kulturi se strinjajo tudi na kmetijskem ministrstvu, a dodajajo, da ima konj vendarle tudi status rejne živali. Podatki kažejo,

Foto: SD

Čeprav konjsko meso velja za gurmansko specialiteto in smo z njim skoraj 250-odstotno samooskrbni, pa mnogi menijo, da ga ne bi smeli uporabljati v prehrabne namene.

da število zaklanih konj v Sloveniji narašča, kar pomeni, da bi prepoved klanja in rejne konj za namen zakola predstavljala korenit poseg v živinorejsko panogo, s čimer bi prizadeli delovna mesta ljudi, ki delajo v tej panogi. Obenem dodajajo, da slovenska zakonodaja živali ne deli na plemenite in neplemenite, temveč za skrbnike vseh živali velja, da jim morajo zagotovi-

ti ustrezno raven njihove dobrobiti in zaščito v skladu s predpisi na področju zaščite živali. Ta določila veljajo tudi za skrbnike rejnih živali, ki morajo zanje skrbeti na ustrezen način vse od njihovega rojstva do zakola, ki mora prav tako biti izveden na predpisan način in živali ne sme povzročati nepotrebnega trpljenja.

Na velik problem črnega zakola

konjev pa je ob lanskim najdbi konjske glave v okolici Maribora opozorila Natalija Nedeljko, predsednica društva za zaščito konj, ki pravi, da se pri nas veliko konjev kolje doma in da je to celo redna praksa. Kako je konjsko meso dejansko cenjeno, se po njenem lahko prepričamo ob pogledu na vrste pred kioski za horseburgerje.

Senka Dreu

Bilanca proizvodnje in porabe konjskega mesa (klavna masa)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019*
Domača prireja mesa	668	696	744	584	633	636	604	667
Domača poraba	386	318	350	322	301	304	253	268
Poraba na prebivalca (kg)	0,19	0,15	0,17	0,16	0,15	0,15	0,12	0,13
Stopnja samooskrbe (%)	173,4	219,1	212,8	181,5	210,4	208,9	239,0	249,0

* Začasni podatki
Vir: SURS, KIS

Podravje, Slovenija • Ob državni meji s Hrvaško tudi policisti iz tujine

Koliko jih bo, iz katerih držav in kdaj pridejo, država še ne pove

Južno mejo med Slovenijo in Hrvaško bodo v prihodnje poleg slovenskih policistov in pripadnikov Slovenske vojske varovali tuji policisti. Podrobnosti o njihovem prihodu na Ministrstvu za notranje zadeve (MNZ) za zdaj ne razkrivajo. „Pogovori s tujimi policijami še potekajo. Ko bodo znane države in način njihove pomoči, bo o tem in o podrobnostih obveščena tudi javnost,“ so pojasnili za Štajerski tednik.

Glede na to, da bodo tuji policisti pomagali pri varovanju južne državne meje, jih je pričakovati na območju Spodnjega Podravja. Policijske postaje v regiji, kjer se dnevno srečujejo z nezakonitimi prihodi migrantov, so Ormož, Gorišnica in Podlehnik, pa tudi postaje mejne policije, najpogosteje je to Gruškovje. Po pojasnilu MNZ bodo tuji policisti v skladu s slovensko zakonodajo pooblašeni, da ustavijo osebe, ki se poskušajo izmakniti mejni kontroli. Prav tako bodo pooblašeni za ugotavljanje identitete oseb, izrekanje opozoril in ukazov, iskanje oseb, varnostne preglede, izvedbo cestnih zapor z blokadno točko, preglede oseb, zaseg predmetov in privedbe. „Predvidoma bodo nosili svoje službeno orožje in opremo, njihova uporaba bo dovoljena samo v primeru siliobrana in skrajne sile, skladno z zakonodajo Republike Slovenije. Pod enakimi pogoji kot slovenski policisti bodo predvidoma smeli

Foto: Arhiv M24

Podobno kot tuji policisti prihajajo na delo v Slovenijo, tudi slovenski odhajajo na delo v tujino. „Največ policistov napotujemo v države Zahodnega Balkana. V obdobju minulih dveh let so bili slovenski policisti napoteni na delo v naslednje države: Hrvaška, Grčija, Bolgarija, Albanija, Madžarska, Italija, Ciper, Španija, Črna gora, Severna Makedonija, Srbija, Poljska, Švedska ter BiH,“ so navedli na MNZ.

uporabljati sredstva za vklepanje in vezanje, telesno silo, plinski razpršilec, palico, službenega psa in električni paralizator,“ pravijo na

MNZ in dodajajo: „Predvideno je, da skupno ukrepanje vodi slovenska policija. Pred začetkom dela tujih policistov na ozemlju Slovenije so predvideni uvodni sestanki in usposabljanja tujih policistov, na katerih se bodo seznanili s trenutno situacijo na področju varovanja zunanje meje EU ter poučili o pravicah in dolžnostih, pooblastilih (pravnih podlagah in načinih izvajanja posameznih policijskih pooblastil) ter drugih podrobnostih. Vse navedeno bo odvisno od Memoranduma o soglasju med MNZ, Policijo in posameznimi državami članicami EU o uvedbi skupnih patrulj in drugih skupnih oblik ukrepanja za obvladovanje nezakonitih migracij na državni meji Republike Slovenije z Republiko Hrvaško, ki je v fazi usklajevanja.“

Komunikacija v angleščini, vojaki ostajajo na meji

Komunikacija med slovenskimi in tujimi policisti bo predvidoma potekala v angleškem jeziku. Če tudi se bodo policistom ob meji pridružili kolegi iz tujine, bodo pri varovanju državne (zelene) meje

še naprej sodelovali pripadniki Slovenske vojske. „Glede na operativne potrebe bo sodelovanje vojske ustrezno prilagojeno. Sodelovanje pripadnikov vojske se med policijo in vojsko redno usklajuje. Število sodelujočih vojakov se prilagaja operativnim potrebam.“

Kje v tujini so na nalogah slovenski policisti

Seveda pa ni Slovenija samo „uvoznica“ policistov, temveč tudi „izvoznica“. Tako kot bodo policisti iz tujine v prihodnje prišli na delo v Slovenijo, slovenski policisti odhajajo na delo (naloge) v druge države, večinoma balkanske. V minulih letih so tuje države največ pomoči potrebovale pri varovanju mej zaradi nezakonitih vdorov migrantov. Od začetka leta 2016 države EU pomagajo Severni Makedoniji in pošiljajo svoje policiste na makedonsko-grško mejo. Slovenija jih je leta 2016 napotila 83, v letih 2017 in 2018 po 60, predlani 56, lani 69, do aprila letos pa 18.

Slovenski policisti pomagajo tudi kolegom v Srbiji, naloga je prav tako varovanje meje. „Od začetka leta 2017 pošiljamo po štiri slovenske policiste na srbsko-bolgarsko mejo pri upravljanju povečanega dotoka migrantov. Od 19. decembra 2018 so se prvič pričele napotitve na srbsko-makedonsko mejo. Bilateralne napotitve so potekale do 20. marca 2020. Nato so bile na predlog srbske strani zaradi izrednih ukrepov, povezanih s koronavirusno boleznijo, prekinjene. Tako do nadaljnjega ne napotujemo novih skupin slovenskih policistov. Po sklenitvi statusnega dogovora med Evropsko mejno in obalno stražo ter Republiko Srbijo bo sodelovanje prilagojeno novemu pravnemu okviru, kar pomeni napotitve preko agencije Frontex. Leta 2017 smo smo v Srbijo napotili 23 policistov, leta 2018 36, predlani 34 in lani do aprila osem.“

Mojca Zemljarič

Foto: Sta/M24

Sodelovanje z agencijo Frontex

V okviru Evropske agencije za mejno in obalno stražo Frontex devet slovenskih policistov naloge opravlja v različnih državah, lokacije dela spreminjajo glede na potrebe delovanja Agencije (Španija, Albanija, Madžarska, Hrvaška ...). „V sklopu agencije Frontex smo v zadnjih treh letih napotili oziroma še bomo skupaj 166 policistov; gre za kratkoročne napotitve za največ tri mesece. Napotujemo policiste različnih profilov in strokovnjake za posamezna področja dela, med drugim za odkrivanje ukradenih vozil, ponarejenih dokumentov, varovanje zelene meje ... Policisti opravljajo delo na mejnih prehodih in na zeleni meji. V letu 2019 smo jih na naloge agencije Frontex napotili 62, lani 58, letos jih bomo predvidoma 46,“ so povedali na MNZ.

Foto: Arhiv M24

Tuji policisti, ki bodo prišli na delo v Slovenijo, bodo pomagali pri obvladovanju nezakonitih migracij na državni meji med Slovenijo in Hrvaško, kar pomeni, da bodo prisotni tudi na območju Spodnjega Podravja (na Ormoškem in v Halozah).

Destrnik • Prvič niso potrdili županovega predloga

Ne spremembi poslovnika

Čeprav ima destrniški župan Franc Pukšič v občinskem svetu kar močno (in glasno) opozicijo, pa gre večina zanj spornih zadev vendarle gladko skozi glasovalno sito, praviloma s šestimi glasovi za in petimi proti.

A se ustaljena računica prvič v tem mandatu ni izšla. Zataknilo se je pri sprejetju novega poslovnika, ki je opozicijske svetnike razburil že decembra na prvi obravnavi. Takrat so ga sicer potrdili, a s pripombami, za katere so pričakovali, da bodo v drugo upošteevane.

Nestrinjanje je doživel 51. člen, v katerem je zapisano, da naj bi se zvočni posnetki sej hranili samo še do potrditve zapisnika. Branko Horvat je razočarano ugotovil, da decembrske pripombe na novelo poslovnika niso bile upošteevane, saj so na mizo dobili enak osnutek kot na prvi obravnavi. »Ne razumem, zakaj se pri sprejetju tako pomembnega dokumenta ni znova sestala statutarno pravna komisija. Nikakor se ne strinjam s tem, da bi se zvočni zapis uničil takoj po sprejetju zapisnika, saj je to prekratka doba in gre za kršenje pravic svetnikov. Če namreč pride do kakšnih nejasnosti ali celo sodnih zapletov, se lahko razjasni samo s poslušanjem zvočnega zapisa. Nekoč so v takih primerih koristili tudi zapisniki s sej, a so ti v Pukšičevem mandatu napisani tako skopo, da si z njimi nimaš kaj pomagati. Predlagam, da se zvočni zapisi ohranijo dlje časa, saj predstavljajo varnost za vse nas.«

Hramba zvočnih posnetkov edina zaščita

Z njim je soglašala tudi Elizabeta Fras, ki je povedala, da so imeli pred prvo obravnavo na to temo burno razpravo že na statutarno pravni komisiji. Obenem je opozorila, da svetniki gradiva ne morejo temeljito pregledati, če ga dobijo tik pred sejo, kot se je zgodilo nedavno. »Razumem, da se to lahko zgodi v izjemnih primerih, a

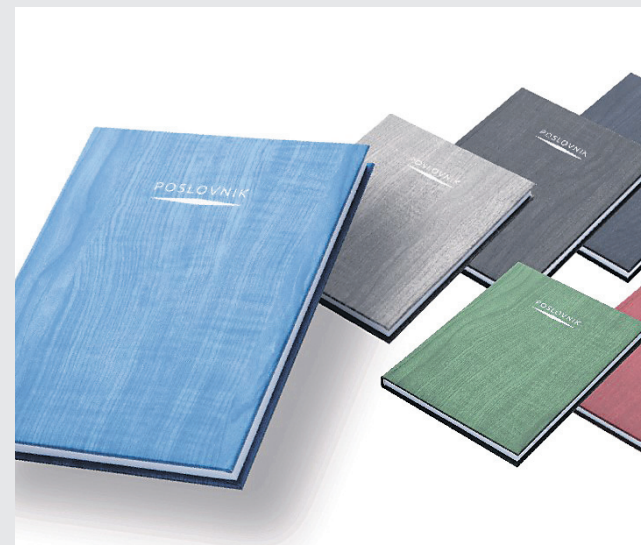

Foto: Arhiv M24

Fotografija je simbolična.

bi to moralo veljati le za delna ali krajša gradiva, ne pa za gradiva na sto straneh. Zadnjič je bila seja sklicana za 15. uro; do takrat še iz službe ne prideš, kaj šele, da bi se lahko pripravil na sejo. Vedeti je treba, da se svetniki ne spoznajo na vsa področja, zato se pred sejo radi s kom posvetujemo in teme predebatiramo.«

Glede hrambe zvočnih zapisov je Matej Sužnik pregledal zakonodajo in ugotovil, da ta izrecno res ne govori o času, kako dolgo bi bilo treba te zapise ohraniti. »O tem sem govoril tudi s prejšnjimi svetniki, ki so v svojih mandatih pogosto uporabili zvočne zapise sej in z njihovo pomočjo razjasnili, kar je bilo treba. Strinjam se s Frasovo in Horvatom in predlagam popravek besedila na doslej veljavnega, ki ščiti vse nas: svetnike, župana in občinsko upravo.«

Dalje brez poslovnika

Da so pri spremembi zdaj spornega 51. člena sledili odločitvi tedanjega informacijskega pooblaščenca, ki je 21. novembra 2013 zavzel stališče, da je hramba posnetka utemeljena le dotlej, dokler obstajajo razlogi zanj, to pa naj bi bilo do potrditve zapisnika, je spomnil Simonič. Pukšič je omenjeno trojico vprašal, čemu je potrdila spremembo poslovnika na prvi obravnavi. »Prej bi povedali, da se ne strinjate, ne pa da ste takrat dvignili roke.« Da so to storili v upanju, da bo osnutek ustrezno popravljen, mu je odgovoril Sužnik, Pukšič pa je ponovil, da je poslovník usklajen z zakonodajo. »Lahko dobimo kontrolo informacijske pooblaščenke in smo kaznovani. Če danes dokumenta ne bomo sprejeli, pač ne bomo imeli poslovnika. O tem bom tudi obvestil javno upravo in te teme ne bom več uvrstil na dnevni red.«

Glede na to, da je za sprejetje poslovnika občinskega sveta potrebna dvotretjinska večina, je bilo že pred glasovanjem jasno, da ta ne bo potrjen, saj je Pukšiču zanj zmanjkal en svetniški glas. Kot kaže, destrniški občinski svet tako nima več svojega poslovnika; pod zavinkom poslovník na spletni strani občine Destrnik dokumenta namreč ni več najti ...

Senka Dreu

SKRINJA SLOVENSКИH VIŽ – SAVINJSKI KVINTET

Izvirnost v vižah in izvedbi

Rojstno leto Savinjskega kvinteta je leto 2012, ko sta se obstoječemu triju pridružili pihalna in vokalna sekcija. Zaradi različnih prioritet se je zasedba razpustila oziroma predručila v petčlansko moško zasedbo. V času lanskega drugega zapiranja države pa je prevladala ideja o ponovnem sodelovanju s pevko.

Spomladi letos se jim je pridružila sopranistka Nina Kreča iz Tabora pri Vranskem. Izobražuje se v avstrijskem Gradcu, v programu petja, v Mariboru pa študira glasbeno pedagogiko. Rok Prušnik, basist, a po duši pravi »Oto Pestner«, prihaja z Ljubnega ob Savinji. Ob prostih dnevih se najraje odpravi na ježo s svojo kobilo Jadranko. Kitarist Tilen Leskovšek, inženir elektrotehnike, rad sede na svoj motor in se odpelje po brezpotjih v okolici Dobja pri Planini, kjer je doma. V Laškem stanuje klarinetist, profesor glasbene pedagogike in očka najmlajšega Savinječana Naceta, Gregor Marcen. V zadnjem letu, ko je pouk glasbe v osnovni šoli potekal na daljavo, se je odlično izpopolnil pri peki domačega kruha. Blaž Guzej, magister glasbene pedagogike, pa prihaja iz Šempetra v Savinjski dolini. Pred petimi leti je bil nekako prisiljen sestati za bobne. Sedaj pa že komaj čaka, da si pri zabavnem programu malo spočije noge. Najraje ima hrib (strmino), takoj za tem pa hladno pivo. Do pred kratkim najmlajši, vendar že od samega začetka najglasnejši član Savinjskega

kvinteta pa je Tilen Selič, harmonikar in zabavni basist, ki prihaja iz srca doline zelenega zlata, Žalca, kjer tudi potekajo vaje ansambla. Tilen je tudi največji gurman v ansamblu, ki rad eksperimentira v domači kuhinji.

Savinjskemu kvintetu je najbližja gorenjska glasba, »Oberkrain« glasba, glasba bratov Avsenik, ki je vsakemu izmed članov dala ogromno zagona, veselja do nastopanja in ne nazadnje tudi željo po ustvarjanju avtorske glasbe. »Savinjčani smo zagovorniki avtorskega ustvarjanja. Dobri del glasbe je prispeval Tilen Selič, nekaj pa tudi Tilen Leskovšek. Sodelovali smo že z izjemno avtorico besedil in pevko Vero Šolinc, legendo slovenske narodno-zabavne glasbe Jožetom Galičem, Romano Cafuta, Damjanom Pasaričem in drugimi. Naš program pa poleg slovenske narodno-zabavne glasbe zajema tudi tuje zvrsti, kot so rock, pop, swing, balade, yugo in še kaj, da zadovoljimo različne glasbene okuse. Zelo pa smo veseli, da čedalje več poslušalcev pozna naše skladbe Zgodba o sreči (T. Selič/G. Sotošek/T. Selič), Marsikdo še ne ve (T. Leskovšek/D. Pasarič/T. Selič), Otroci sonca (T. Selič/A. Azocar/T. Selič), Dobrota je sirota (T. Selič/T. Selič/T. Selič),“ je glasbo Savinjskega kvinteta predstavil Tilen Selič.

V svojih pesmih pojejo o življenju muzikanta, a malo drugače, kot so ljubitelji slovenske glasbe navajeni; o življenju samem, katerega edina tema

Foto: zasebni arhiv

Savinjski kvintet

ni ljubezen. Tudi srečo člani Savinjskega kvinteta interpretirajo drugače kot večina muzikantov. Od drugih glasbenikov se Savinjčani razlikujejo predvsem v vižah in izvedbi. Zanesljivo pa lahko rečejo, da so pristni, so povedali.

„Menim, da festivalov, kot smo jih poznali, ansamblu nikoli niso zares potrebovali. Kot primer bi rad naštel le nekaj znanih imen: Avsenik, Klinc, Klavžar, Mihelič, Slak, Zupan, Zajc itd. Nobeden od teh se ni nikoli udeleževal festivalov. Tisti, ki pa so se jih, jim niso posvečali nekakšne pretirane pozornosti. Danes so to velika imena slovenske narodno-zabavne scene. Želja organizatorjev po druženju,

predstavitvi svojih lokalnih biserov, ne nazadnje tudi po dobičku, je pripeljala takšne prireditve tako daleč, da že težko razberemo njihovo bistvo. Bili smo priča tudi nepravilnim izidom festivalov (tudi kot obiskovalci in ne sodelujoči!). Seveda vsi želimo vsem ugoditi, vendar mislim, da je z vidika glasbenih skupin pomembneje ugoditi širši, preprosti publiki, ki ti ne nazadnje omogoča nastope, nekaterim pa celo vsakdanji kruh, kot pa stroki, ki včasih, resnici na ljubo, ne pustijo dihati. Tako je tudi s sceno in glasbo. Oboje gre naprej, če nam »pašev« ali ne.

V tem trenutku načrtujemo program s pevko, da bomo pripravljene v polni meri, ko se razmere umirijo. V bližnji prihodnosti bomo izdali album. V tem času pa bo zagotovo nastal še kakšen videospot. Najbolj pa si želimo živo glasbo, igranje in pozitivno energijo,“ je v imenu Savinjskega kvinteta še povedal Tilen Selič. Že 193 dni niso nastopili nikjer. Ko pa bodo razmere dopuščale, bodo, kot do sedaj, nastopili povsod tam, kamor jih bodo povabili.

MG

VS AK ČETRTEK OB 20. URI ORFEJČKOVA LESTVICA POSKOČNIH 5

1. MODRIJANI - Moje slovensko srce
2. IGOR IN ZLATI ZVOKI - Moja mala
3. Ans. ROKA ŽLINDRE - V tvojem objemu se pomirim
4. GORENJSKI KVINTET - Moj raj
5. Ans. GOLTE - Najbolj nora noč

Glasujem za:

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Tel. številka: _____

Glasujete lahko tudi na www.radio-ptuj.si ali Facebook – Luka in Pepi

Glasovnico pošljite na dopisnici na naslov: Mega Marketing d.o.o., p.p.13, 2288 Hajdina

Ptuj • Novoustanovljeno društvo Razvoj: priložnost je v različnosti in drugačnosti

Želijo si družbo, ki bo sprejemala in razumela drugačnost

V začetku tega leta je začelo delovati društvo Razvoj. Gre za nevladno in nepridobitno, prostovoljno društvo, katerega namen je opozarjanje na pomembnosti inkluzije otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami.

Delovanje v dobro otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami (pa tudi brez njih) ter ustvarjanje priložnosti za vključujočo družbo je osnovni cilj novoustanovljenega društva. Svoje delo usmerjajo v strokovno pomoč pri skrbi za osebnostno rast otrok, mladih in odraslih oseb, pa tudi v podporo tistim, ki s to populacijo delajo.

„V društvu Razvoj si želimo razvijati, spodbujati in izvajati aktivnosti, ki bodo prispevale k temu, da se bomo lahko vsi posamezniki z različnimi sposobnostmi, znanji in spretnostmi aktivno vključevali v družbo. V naši različnosti in drugačnosti vidimo priložnost. Kot je rekla moja sodelavka in prijateljica Tamara Zaner, si želimo, da bi skupaj ustvarjali družbo, v kateri bi bilo mogoče, da se 'učimo drug z drugim in drug od drugega',“ pravi Barbara Žnidarko, članica društva Razvoj.

Letošnje leto bodo namenili izvedbi različnih delavnic in izobraževanj. V začetku aprila so obeleževali svetovni dan zavedanja o avtizmu. Kot vsako leto je pomagala tudi ptujška občina, ki je prav z namenom osveščanja o avtizmu dva dni mestno tržnico osvetlila v

modro. S tem so se pridružili akciji Zasveti v modrem v organizaciji Zveze za avtizem.

Maja planirajo predavanje za osebne asistente oseb s posebnimi potrebami, jeseni pa izvedbo

delavnic učenja socialnih veščin. Te bodo namenjene šolarjem od 1. do 5. razreda osnovne šole, ki imajo težave na področju socialne interakcije in komunikacije, imajo avtizem, pa tudi tistim, ki nimajo po-

sebnosti v razvoju (nevrotični). Na delavnice namreč vabijo tako otroke s posebnostmi kot tiste, ki nimajo posebnih težav. Razlog za to Žnidarkova pojasnjuje: „Tako smo se odločili, ker menimo, da

je to način, da ustvarjamo družbo, ki bo razumela in sprejemala tudi tiste, ki razmišljajo, se vedejo ali zglejajo nekoliko drugače. Otroci, ki se soočajo z določenimi izzivi, se bodo ob pomoči odraslih učili spretnosti in veščin od otrok brez posebnosti v razvoju. Nevrotični otroci pa se bodo učili od otrok s posebnostmi, kako na stvari pogledati iz drugega zornega kota, kako nekemu pomagati, da se nauči nečesa novega, ga razume in vključiti v izvajanje aktivnosti. Verjamemo, da lahko le s konkretnimi pozitivnimi izkušnjami ob usmerjanju odrasle osebe, ki drugačnost sprejema kot vsakdanjo, ustvarjamo inkluzivno družbo. Na delavnicah se bodo otroci učili spretnosti komuniciranja, različnih socialnih veščin, učenja sprejemanja drugačnosti ter sodelovanja.“ Delavnice bodo zraven Žnidarkove izvajali še drugi strokovni sodelavci društva Razvoj, ki imajo znanja, zanimanje in izkušnje pri delu z otroki s posebnimi potrebami.

Za morebitna vprašanja so na voljo na facebook strani društva Razvoj ali elektronski pošti drstvorazvojptuj@gmail.com.

Dženana Kmetec

Foto: CG

Društvo Razvoj je bilo ustanovljeno v začetku letošnjega leta. Na sliki levo Barbara Žnidarko in desno Andreja Zažaršek.

Foto: CG

Vojka Havlas, predsednica društva Razvoj

Zdrav duh v telesu, kakršnega že imamo

Predsednica društva Razvoj Vojka Havlas si želi, da bi društvo postalo prostor pozitivne energije, predvsem pa izmenjave koristnih izkušenj, ki se dotikajo dela z osebami s posebnimi potrebami in njihove vloge v družbi: „Družba pa smo mi vsi. In bolj bomo kot družba odprti in dovetni tako za močne, povprečne kot tudi najšibkejše člene, bolj bomo zadovoljni, uspešni in manj prostora bo za (neutemeljen) zadržek pred drugačnim. Ker je vključevanje v priložnostne dejavnosti prav tako pomemben vidik izpolnjujočega življenja slehernega posameznika, načrtujemo tudi počitniške delavnice, jeseni pa zanimive športne aktivnosti.“

Plantellini vrtnarski nasveti

Zelenjava v loncih

Ko živimo v stanovanju, pogosto pomislimo, da ne moremo imeti sveže zelenjave. A če na balkon postavimo že nekaj loncev, lahko pridelamo kar veliko. Ta oblika urbanega vrtnarjenja je zelo enostavna in tudi poceni.

Kako posadimo

Najprej potrebujemo posodo. V večini primerov kupimo kar plastičen lonec ali korito. Lahko pa uporabimo tudi kakšen odrabljen, star kovinski lonec ali pleteno košaro. Če je lonec večji in bo stal na odprtem, da vanj prosto pada dež, potem naredimo na dnu drenažo iz glinoporja, koščkov keramike, kamenja in podobno. Nato je plast agrokoprene in nato nasujemo kakovostno šotno zemljo. Ne uporabimo zemlje, izkopane z vrta ali gozda, ker hitro prenesemo bolezni, škodljivce in plevela v svoj lonec.

Ideje za zasaditev

Foto: arhiv Plantella

Na večjem balkonu si lahko zamislimo že vrtnine, za katere večina misli, da sodijo samo na vrt. V velikem loncu imamo tako lahko posajene vse plodovke, tudi paradižnik. Paradižnik ima velik koreninski sistem, ki potrebuje najmanj 30 cm globok lonec. Na en lonec bo dovolj en paradižnik. V loncu premera 40 cm, je prostora še vsaj za baziliko, tri solatnice, vmes lahko potaknemo še čebulček za mlado solato. Mesto ob plodovkah zapolnimo s solatnicami, izberemo npr. hrastov list, ker jo obtrgujemo in imamo tako na voljo vse leto. Še potaknemo kakšno čebulo zraven in seveda baziliko za boljši okus.

Vsi imamo radi solato. Če imamo pri roki nekaj semena, jo v kratkem času tudi postavimo na mizo. Uporabimo lahko kar lesene zabojčke, v katere položimo kopreno in nanjo nasujemo zemljo ter posejemo solatnice po okusu. Solatnice imajo plitev koreninski sistem, a manj kot 10 cm zemlje naj ne bo, raje več, ker se drugače hitro izsuši.

Na kaj pazimo

Vedno sadimo v mešane posevke. Ne pozabimo na kakšno okrasno rastlino, ki naj bo rumene, oranžne barve, da pritegne oprasovalce. Redno zalivamo, tudi ko ni sezona, da se šota ne presuši. Tako bomo lahko imeli zemljo več sezon. Vse vrtnine dognojujemo redno. Najenostavneje bo, če uporabimo kar tekoče organsko gnojilo z biostimulanti, kot so morske alge, aminokisliline in vitamini.

Vanes Husić,
univ. dipl. inž. agr.,
Plantellin strokovnjak

Foto: arhiv Plantella

Priskrbite si brezplačen vodič:
NALEPŠE BALKONSKE ZASADITVE
plantella.si/
vodic-za-vrtnarjenje

Strokovnjaki po naravi

ZA ZDRAVO EKO ZELENJAVO IN ČUDOVITE BALKONE

Vrtnarite z nami.

080 81 22 | Plantella.si

Kaj bomo danes jedli

Pripravila: Alenka
Šmigoc Vinko

TOREK	SREDA	ČETRTEK	
fižolov golaž, jabolčni zavitek	cvetačna kremna juha, piščančja rižota, zelena solata, mešani kompot	zelenjavno-mesna enolončnica, pisani kruh z ajdovo kašo, rulada	
PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK
prežganka, ocvrt oslič, krompirjeva solata, sadje	grahova juha, puranji zrezki v omaki, ocvrti krompirjevi svaljki, endivija, buhteljni	porova kremna juha, perutničke na žaru, mešana zelenjava, pečen krompir z ajvarjem, haloška gibanica	kostna juha, piščančji paprikaš, testenine, solata, pita s slivovo marmelado

Fižolov golaž

Foto: ASY

Sestavine: 0,5 kg fižola, 20 dag sveže svinjine, 20 dag prekajenega mesa, 2 srednje veliki čebuli, 3 stročki česna, 1 korenček, 1 žlica paradižnikove mezge, 2 žlički mlete rdeče sladke paprike, poper, olje, lovorov list.

V rahlo slani vodi skuhamo fižol (ali vzamemo tistega iz konzerve). Na olju popražimo čebulo in pol glave strtega česna. Med praženjem zalivamo z vodo. Ko je čebula zlato rjava, dodamo sveže in prekajeno meso, nariban korenček in lovorov list. Dušimo, da povre sok, ki ga da meso. Ob strani med mešanjem hitro popražimo rdečo papriko in zalijemo z paradižnikovo omako. Dodamo h kuhanemu fižolu (skupaj s fižolovko). Pazimo, da ne razredčimo preveč, ker mora biti jed gosta kot klasični golaž. Dodamo še poper in sol po okusu.

Pisani kruh z ajdovo kašo

Foto: ASY

Sestavine: 1 kg bele ali enotne moke, 3 dag kvasa, sol, 1/4 kg ajdove kaše, slabega 1/2 l mleka, sol, 1 večja čebula.

Iz moke, kvasa in mlačne vode zamesimo kvašeno testo. Medtem ko vzhaja, v slanem mleku skuhamo gosto ajdovo kašo. Malo ohlajeni kuhani kaši primešamo prepraženo čebulo (lahko tudi ocvirke). Testo razvaljamo in ga premažemo z nadevom. Zvijemo in ga denemo v pekač ali model. Damo ponovno vzhajat, in ko je vzhajano, ga premažemo z mlekom in pečemo približno eno uro pri 180 stopinjah Celzija.

Piše: Mateja Toplak • 中国 - (Kitajske) črtice

Budistični samostan (19)

Topi udarci zvonov se borijo z vetrom. Sliši se petje menih z najvišjega stolpa, skoraj nevidnega v nočni meglici. Možje v temnih plaščih se vzpenjajo po stopnicah do glavnega templja, iz katerega odmeva jutranja pesem: "Amo Amiooo, Amo ...". V rjavem pregrinjalu, ki so mi ga ovili okrog telesa in pričvrstili z vrsto majcenih gumbov, klečim na mehke podložke. Roke počivajo v molilni drži.

Obisk samostana zame ni nekaj novega, tudi vonj samotnih hodnikov, vrtov in svetišč ne (samostan je kraj, kjer se človek umiri, tudi če ni budist). Na svetu je precej samostanov, ki sprejemajo občasne tuje obiskovalce in zato zmeraj, ko sem v bližini katerega izmed njih, ostanem za kak teden ali dva. Večina ustanov v zameno za nekaj uric pomoči pri lažjih opravilih ponudi brezplačno bivanje in hrano. Obroki so izredno hranljivi in povsem veganski, torej brez mesa, rib, mleka ali jajc.

Budistični tempelj, The Nan Shaolin Buddhist Temple, je v provinci Fujian in je eden redkih samostanov na Kitajskem, ki je odprt za prostovoljce iz vseh koncev sveta. Tukaj se lahko iz prve roke izkusi asketsko življenje in poglobljeno spozna budizem. To je religija in filozofija, katere cilj je razsvetljenje oziroma nirvana. Budizem se je na Kitaj-

skem sicer prepletel s taoizmom in ljudsko religijo, zato je njegov vpliv in doseg težje oceniti. Uradna sta-

tistika ne obstaja, a Pew Research Center, ki proučuje verska prepričanja po svetu, ocenjuje, da je na

Kitajskem približno 245 milijonov budistov (skoraj osemnajst odstotkov celotnega prebivalstva).

Foto: Mateja Toplak

Menih na (meditacijskem) sprehodu. Tehnika, ki se uporablja kot del prakse čuječnosti, nam lahko pomaga, da se počutimo bolj uravnoteženi in mirni.

Foto: Mateja Toplak

V samostanu je hrana postrežena trikrat: ob šestih, enajstih in ob sedemnajstih (obeduje se v popolni tišini!). Hrana je povsem veganska, saj budizem prepoveduje uživanje mesa, ker to krši prvi moralni predpis (ne ubijaj), meso pa se obravnava kot strupeno za telo, kar krši peti moralni predpis (vzdržite se opojnih snovi, ki zameglijo razum).

Kljub povečanemu številu tujcev samostan seveda ni turistična atrakcija, še zmeraj služi istemu namenu, ki mu je bil dodeljen ob izgradnji. Bivanje v samostanu namreč pomaga budistom, da preobrazijo svoj um in tako uidejo kom v samostanu, smrti in ponovnega rojstva in si namesto tega pridobijo razsvetljenje.

Dan v samostanu se začne zgodaj zjutraj in to z obilnim zajtrkom. Nek menih vstane že ob štirih, da pripravi sveže sojino mleko, postreženo s še toplimi kuhanimi kruhki (mantou ali baozi) in zelenjavo. Točno ob pol sedmih "ta glavni" menih zacinglja z zvončkom in zbrani zajojo na ves glas. Spevna molitev se razlega po prostoru, kjer zraven kakih sto šolarjev, desetih menihov, dvajsetih meniških vajencev in nekaj prostovoljcev, med katerimi sem tudi sama, stojim in roke stiskam ob prsi v molilni drži. Ob koncu molitve je menih z zvončkom tisti, ki slovesno pokima, kar pomeni, da se obedi lahko prične. Z ostalimi pomočniki razdelim hrano otrokom, nato še sebi. Menihom ne strežem, ker sem ženska. Jemo v tišini. V eni roki držimo svojo skodelico, v drugi jedilne palčke.

Nato sledijo molitve, delovna

meditacija, kosilo, obvezen počitek, daljši sprehod, večerja in še zaključna večerna verska opravila. "Zame je vsak dan enak," mi pravi eden izmed menihov, ki obvlada angleščino. "To je moja družina in to moje življenje," zamrma in pokaže na prostrane čajne nasade in vrtove, ki so del samostanskega poslopja.

"Zakaj je Buda zmeraj nasmejan?" pravim, ko pokažem proti velikemu kipu na najni desni. Popraska se po bradi, pogleda navzgor in pravi: "Pred dva tisoč petsto leti je Siddhartha Gotama želel izvedeti vzrok trpljenja. Ko ga je odkril, je postal znan kot Buda, razsvetljeni, dovolj razsvetljen, da je prebil pot iz trpljenja in prestopil v blaženost. In zato je zelo pogosto upodobljen kot nasmejan Buda." Pogleda me in oba se nasmehneva.

Priznam, nekajtedenski vpogled v samostansko življenje je zmeraj osvežujoč, vendar znova in znova kmalu zahrepenim po življenju, kulturi in zgodbah, ki se pišejo zunaj teh zidov. Kljub temu pa bom vselej, ko bom na poti vsaj malo utrujena, spet zavila med nasmejana menihi, ki z iskrivimi očmi delijo modrosti in iz rokava stresajo šale o nas, hipijih, ki iščemo razsvetljenje, medtem ko se klatimo po svetu.

Foto: Mateja Toplak

Budistični tempelj, The Nan Shaolin Buddhist Temple, je v provinci Fujian na jugu Kitajske.

radio **SALOMON**
FM 101,6-87,8

IZBRANA URBANA GLASBA 24/7

www.radiosalomon.si

LITERARNO DELO MANJŠE UMETNIŠKE VREDNOSTI Z GANLJIVO VSEBINO, GANLJIVKA			UGLEDEN, VELJAVEN ČLOVEK, IMENITNIK	PEPELSTA PLESEN VINSKE TRTE	KILOGRAM	VELIKA PAPIGA TROPSKE AMERIKE	ZVRST GLASBE Z GOVORJENIM BESEDILOM	AMERIŠKI REŽISER HOWARD DEL POSODE	DAN V TEDNU	VELIKA STOPNJA JEZE	REGULATOR, RAVNALO	ŽENSKA Z VISOKIM DRŽAVNIM POLOZAJEM
VNETJE SRČNE MIŠICE										FR. IGRALEC (JEAN-PIERRE) KONJ RJAVE BARVE		
BEGUNEC IZSELJENEC											ROBERT REDFORD	TITAN
VODA V TROJNEM STANJU				ZAOKROŽENI ZNESEK BANKOVCA ŠIFILITIČNA RAZJEDA						SANKTPETERBURSKI MUZEJ TELOVADNO ORODJE		
NAS PESNIK (FRANCE)					DEL CELOTE	DVOJICA	BALERINA VRHOVEC			JOZE UDOVIC	IGRALKA ZUPANČEK	KDOR ELKA
UČENEC SREDNJE SOLE						DLAKA IZ KONJSKE GRIVE	MUSLI-MANSKI DUHOVNIK	PREDEL OB RAMI JED IZ JAJC, VINA IN SLADKORJA				NATAŠA VALANT
RENATA TEBALDI				VZNOŽJE					GRAFIK IN SLIKAR GABRIJEL JUSTIN	LUKA V JUŽNI KOREJI MANJŠA ZVER		SANKE
STAROGRŠKI FILOZOF, TALESOV UČENEC											HINDUIST. BOGNIJA MATI KATJA TRATNIK	
KLIMATERU						ŽENSKA, KI IMA OTROKA						
OKRAS NA PERILU						MALAJSKA BLAZNOST				MOČNO USNJE ZA TORBARSKO IZDELKE		PIKRA, ZBADLJIVA MISEL

? **ANAKSIMANDER** - starogrški predstavnik jonske filozofske šole in astronom, **APOEN** - zaokroženi znesek, na katerega se glasi bankovec ali vrednostni papir, **LEAUD, Jean-Pierre** - francoski filmski igralec

Štajerski **TEDNIK**

KOLOFON

Izdajatelj: Družba za časopisno in radijsko dejavnost Radio-Tednik, d. o. o., Ptuj
Direktor: **Drago Slameršak**

Odgovorna urednica: **Simona Meznarič**
Urednik športnih strani: **Jože Mohorič**
Novinarji: **Mojca Zemljarič, Dženana Kmetec, Monika Horvat, Mojca Vtič, Senka Dreu**
Fotoreporter: **Črtomir Goznik**
Lektorica: **Lea Skok Vaupotič**
Vodja tehnične redakcije: **Slavko Ribarič**
Grafični oblikovalec: **Daniel Rižner**

Naročniška razmerja: Majda Šegula (02) 749-34-16
Transakcijski račun: 04202-0000506665 pri Novi KBM, d. d.
E-mail uredništva: tednik@radio-tednik.si, nabiralnik@radio-tednik.si

Oglasno trženje: Marjana Pihler (02) 749-34-10
Sprejem oglasov po e-mailu: nabiralnik@radio-tednik.si

Marketing: Bojana Čeh (02) 749-34-14, Marjana Gobec Dokl (02) 749-34-20, Patricija Majcen (02) 749-34-30, Megamarketing, d.o.o. (Ela Huzjan): (02) 749 34 27

Internet: www.tednik.si, www.radio-ptuj.si

Naslov: Radio-Tednik Ptuj, p. p. 95, Osojnikova cesta 3, 2250 Ptuj; tel.: (02) 749-34-10, faks: (02) 749-34-35. Štajerski tednik je naslednik Ptujkega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izhaja vsak torek in petek.

Cena izvoda v torek je 1,30 EUR, cena izvoda v petek z revijo Stop je 1,50 EUR. Celoletna naročnina: 141,88 EUR, za tujino v torek 112,68 EUR, v petek 129,95 EUR. Nenoroceni fotografiji in rokopisov ne vračamo in ne honoriramo.

Tisk: Salomon, d. o. o. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izvoda in se obračunava v skladu z 41. členom ZDDV-1L (Uradni list 72/2019).

Varna starost

na starost pomislimo v mladosti

Kako varčevati, da boste zaslužili?

Varčevalci se vse pogosteje sprašujejo, kam sploh z denarjem v teh negotovih časih, da bi dobili za svoj denar vsaj nekaj več obresti. Kako varčevati, da se sploh splača? Naložbeno varčevanje je lahko donosna in pozitivna izkušnja, če se pri tem držite nekaj zlatih pravil in se izogibate napakam, ki vas lahko drago stanejo, opozarjajo v Finančni hiši.

Z depoziti boste denar izgubljali še naprej tudi v letu 2021

Včasih je bil povprečen varčevalec zadovoljen, če je njegovo premoženje z depoziti in varčevanjem v bankah ohranjalo svojo vrednost. Danes je situacija popolnoma drugačna, saj tovrstne naložbe niso primerne za ohranjanje vrednosti premoženja, kaj šele za njegovo plemenitje. Če boste držali letno dni 1.000 EUR na banki, bo ta tisočak čez leto dni vreden 15 EUR manj, saj je pričakovana inflacija 1,5 %.

Banke nam že napovedujejo ležarine za fizične osebe. Podjetjem je to že vsakdanje, da banki plačujejo za svoj denar, ki jim leži na bančnem poslovnem računu. Ležarine znašajo povprečno okrog 0,5 % letno.

Obveznice

Obveznice so žal premalo donosne, saj so prav tako negativne. Ob upoštevanju letne inflacije realno prinašajo oz. »odnašajo« približno minus 2,1 % letno.

Kam torej z denarjem

Če boste želeli letos zaslužiti z denarjem, se boste morali ozreti po delniških naložbah. Delniške naložbe so zgodovinsko gledano najdonosnejše za daljše obdobje. Primerna oblika varčevanja je naložbena polica, kjer vlagate v največje svetovne upravljavce premoženja na svetu. Naložbeno varčevanje vam nudi možnost, da na optimalen način izkoristite možnost visokih donosov na mednarodnih finančnih trgih in možnost garancije na kapital.

Naložbeno varčevanje v teh skladih je primerno za namen ustvarjanja dodatne rente, pokojnine ali za namen varčevanja za otroka. Če sklenete naložbeno polico z obročnim mesečnim ali letnim vplačevanjem, jo sklenite s tujimi investicijskimi skladi, do katerih ne morete direktno vstopati v Sloveniji.

Možnost rentnega izplačevanja do konca življenja

Na koncu obdobja se lahko namesto izplačila prihrankov odločite za izplačevanje neobdavčene mesečne rente do konca življenja. V kombinaciji z Rentno klavzulo je renta z jamčena z uporabo rentnih tablic iz leta 2005. To predstavlja resnično prednost, saj pričakujemo podaljševanje življenjske dobe. Od leta 1987 se je renta za moške znižala za 45,9 %, za ženske pa za 32,3 %.

Prednosti mesečnega naložbenega varčevanja

– Sami izberete svojo naložbeno strategijo, vrsto naložbe in pričakovane donosnosti. Odločite se lahko za mesečna vplačila (minimalen znesek 30 evrov), letna vplačila ali za enkratno vplačilo. Znesek lahko kadar koli spremenite.

– Enkrat mesečno se lahko odločite za brezplačno spremembo naložbe z menjavo investicijskih, vzajemnih skladov. Vedno se lahko odločite za enkratno dodatno vplačilo ali delna izplačila.

– Dvig prihrankov je po desetih letih neobdavčen. Lahko se odločite za možnost garancije na kapital. Naložbena polica je davčno ugodnejša, saj je po de-

setih letih oproščena davka na kapitalski dobiček.

– Na koncu obdobja se lahko namesto izplačila kapitala odločite za izplačevanje mesečne rente do konca življenja.

Nikar pa ...

Nikakor ne predlagam sklenitev naložbene police zato, da boste tudi zavarovani. Če želite zavarovanje, sklenite ločeno riziko zavarovanje za vse možne in želeno situacije, od poškodb, bolezni, do smrti ...

Vas je strah delniških naložb?

To verjetno zato, ker jih ne poznate. Zanimivo je to dejstvo, da se naložbeno tveganje na daljše obdobje popolnoma izniči. Torej, če nekdo vztraja v delniških vzajemnih skladih vsaj deset let, je verjetnost, da bo dosegel 0 % ali manj donosa zgolj 2,2 %. Če pa se odločimo za mešane vzajemne sklade, je ta verjetnost še nižja. Res je, da na papirju nimamo garancije za bodoče donose in da pretekli donosi niso garancija za prihodnje donose, vendar je pa zgodovina lep kazalnik, kaj se dejansko dogaja z varčevanjem v vzajemnih skladih in kaj se lahko potencialno pričakuje.

Nikar predčasno ne prekinjajte naložbenih polic

“Če ste naložbeno polico sklenili za 20 let, vztrajajte vsaj deset let in je ne prekinjajte po treh ali štirih letih,” svetuje mag. Karmen Darvaš, direktorica Finančne hiše.

Po desetih letih vam ne bo treba plačati davkov, poleg tega pa so odkupne vrednosti pri naložbenih policah v prvih letih slabe.

Pohlep in panika sta zanesljiv recept za realizacijo negativnih donosov. Mnogo ljudi si želi realizirati visoke donose, na prevzem naložbenega tveganja pa niso pripravljeni.

Kaj pa kriptovalute, bitcoin?

V FINANČNI HIŠI svetujejo, da le manjši del svojega premoženja pretopite v kriptovalute, maksimalno do 10 % denarja, ki ga namenjate varčevanju. Naj to ne bo edina oblika vlaganja, varčevanja. Denar je treba razpršiti. Ne bodite naivni in pohlepni, ampak realni. V kriptovalutah ne varčujte za svojo starost, za šolanje, prihodnost svojih otrok ali za nepremičnino. Za rešitev pokojninske problematike je kriptosvet preveč tvegan. Žal pa popravnega izpita ne boste imeli. “Zato po pameti.”

Kako veste, ali je bitcoin primeren za vas?

Če vas ne bo ganilo in ne boste prodali kriptovalut, ko vrednost pade za 80 %. Si predstavljate, da imate danes v kriptovaluti 10.000 EUR; jutri pa le 2.000 EUR? Če lahko to prenesete, potem lahko vložite del sredstev. In ko bo padec, nikar ne prodajajte. Kriptovaluta ne pomeni le, da je danes vredna 2.000 EUR, jutri pa 10.000 EUR. Gibanje je tudi v obratni smeri. V zadnjih sedmih letih se je to zgodilo že dvakrat.

Kolofon

Varna starost – oglasna priloga Štajerskega tednika 20. april 2021

Urednik priloge: Jože Mohorič

Avtorji prispevkov in fotografij: Majda Goznik, Natalija Škrlec, Črtomir Goznik, Media24 in Marketing družbe Radio-Tednik Ptuj

Lektoriranje: Lea Skok Vaupotič

Tehnično urejanje: Patricija Majcen

Trženje: Marketing družbe Radio-Tednik Ptuj

FINANČNA HIŠA®

Donosno naložbeno varčevanje

Privilegij pravočasne odločitve

Izračun olajšave glede na plačo, če premijo v celoti plača zaposleni sam

Bruto plača	Neto plača	Dohodninski razred	Maksimalna mesečna premija	Znižanje osnove za dohodnino ob plačilu letne premije	Vračilo premije zaradi znižanja osnove za dohodnino
(1)	(2)	(3)	(3) = (1) x 5,844%	(5) = (4) x 12 mesecev	(6) = (5) x (3)
1.500	1.011	26 %	88	1.056	275
2.500	1.588	26 %	146	1.752	456
3.000	1.876	26 %	175	2.100	546
3.500	2.140	33 %	205	2.460	812
5.800	3.337	39 %	234,92*	2.819,09*	1.100

*Opomba: informativni izračun ob upoštevanju splošne olajšave in dohodninske lestvice za 2021.

V začetku aprila je FURS na domače naslove davkoplavevalcev poslal prvi letošnji paket odmer dohodnine za preteklo leto. Preostale odmere sledijo v kratkem. Če je v vaši odmeri rubrika »Olajšava za dodatno pokojninsko zavarovanje« tudi tokrat ostala prazna, zelo verjetno niste izkoristili ponujene olajšave. Velja razmisliti!

Izkoristite ponujeno davčno olajšavo

Že več kot 20 let je v Sloveniji sistemsko urejeno dodatno pokojninsko zavarovanje: varčevanje v času zaposlitve za dodatek k pokojnini v obliki dodatne pokojninske rente. Država vzpodbuja varčevanje za dodatno pokojnino z davčnimi olajšavami. Če premijo plačuje delodajalec, na premije, ki jih plača zaposleni, ni treba obračunati davkov in prispevkov. Zaposleni tako na svoj osebni varčevalni račun prejme »bruto« znesek. To je visoka olajšava, »skoraj 50 odstotkov«. Če pa je plačnik premije posameznik, mu FURS del premije v obliki vračila dohodnine povrne pri odmeri dohodnine. Vračilo je enako dohodninski stopnji glede na posameznikove dohodke v preteklem letu: ali je to 16 ali 26 ali 33 ali 39 ali celo 50 odstotkov. Višina davčne olajšave v koledarskem letu je omejena na 5,844 % posameznikove bruto plače, vendar ne več kot 2.819,09 evra. Ker je v dodatno pokojninsko zavarovanje

vanje veliko ljudi vključenih po načrtih, po katerih premijo prispeva tudi delodajalec, je ta del treba upoštevati pri izračunu razpoložljivega zneska. V zelo redkih primerih delodajalci plačujejo premije v celotnem znesku olajšave. Pomeni: ponujene olajšave ostajajo neizkoriščene. Posameznik s 1.500 evri bruto plače (1.000 evrov neto!) se uvršča v 26-odstotni dohodninski razred. Za vplačanih 100 evrov na svoj osebni varčevalni račun pri dohodnini prihrani 26 evrov. Varčuje 100 evrov in zanj »plača« zgolj 74 evrov. Če ste uvrščeni v višji dohodninski razred, je olajšava višja.

Olajšavo prejmete v vsakem primeru

Premije, ki jih posameznik varčuje v dodatnem pokojninskem zavarovanju, znižujejo osnovo za odmero dohodnine. Če morate dohodnino doplačevati, vam je z dodatnim pokojninskim varčevanjem ne bi bilo treba – ali pa bi lahko bilo doplačilo bistveno nižje. In obratno: če ste že sicer upravičeni do vračila dohodnine, bi lahko bilo z dodatnim pokojninskim varčevanjem vračilo še ustrezno višje.

Sklad	Dinamični	Uravnoveženi	Zajamčeni
Starost zavarovanca	Do 45 let	Do 55 let	Nad 55 let
Naložbena politika	Delniška	Mešana	Obvezniška
Zajamčen donos	Ne	Ne	Da

Varčevanje z davčno olajšavo in izbrano naložbeno politiko

Varčevanje za dodatno pokojnino ponuja starosti prilagojeno naložbeno politiko: primerno za mlade ali starejše, za tiste, ki jim varnost pomeni največ, in tiste, ki pričakujejo še kaj za povrh. Posameznik izbere in lahko vmes tudi spreminja svojo odločitev glede upravljanja prihrankov.

Naložbena politika življenjskega cikla zavarovancu omogoča, da se ta prepusti načrtovanemu varčevanju, ki v vseh obdobjih njegovega življenja ustreza primernemu prevzemanju naložbenih tveganj: od bolj tvegane in pričakovano donosnejšega delniškega sklada v mladih letih, preko uravnovežene naložbene politike, do manj tvegane in temu primerno donosnega sklada z zajamčnim donosom pred upokojitvijo. Varčevanje po načelu življenjskega cikla v določeni meri omejuje tveganje izgub in zasleduje cilj višje donosnosti. Logika je naslednja. Mlajšim varčevalcem do upokojitve manjka še precej let. Zato lahko varčujejo tudi v bolj tveganih

naložbenih oblikah – delnicah, s ciljem, da bi privarčevali več. Z dopolnitvijo mejnih starosti (45 oziroma 55 let) se zbrani prihranki prenesejo v pričakovano varnejši sklad. Bolj ko se posameznik približuje trenutku upokojitve, bolj v ospredje prihaja skrb za varnost prihrankov. Z upokojitvijo dosežemo svoj varčevalni cilj – začnemo prejemat dodatno pokojninsko rento.

Ne glede na starost se lahko vsak odloči, da ves čas varčuje le v skladu z zagotovljeno zajamčeno donosnostjo.

o razmerju med pričakovanimi koristmi in prevzetimi tveganji.

Privilegij pravočasne odločitve

Dojemljivost za varčevanje za dodatno pokojnino se pri posamezniku poveča nekje po 45. letu. Do takrat so skrbi, zlasti finančne, usmerjene predvsem na dom in družino. Trenutek upokojitve je za mlajše, še zlasti pa tiste na začetku delovne poti, zelo oddaljena prihodnost. Vprašanje upokojitve je tako »v drugem planu«. Kar je razumljivo.

Leta varčevanja do upokojitve	Starost ob sklenitvi	Zajamčen sklad	Življenjski cikel	Razlika
10	55	7.000	7.000	0 %
20	45	16.000	17.000	6 %
25	40	22.000	25.000	14 %
30	35	29.000	36.000	24 %
35	30	37.000	51.000	38 %
40	25	45.000	73.000	62 %

Predpostavke: 50 EUR mesečno, letna donosnost: delniški 7 %, uravnoveženi 5 %, zajamčeni 3 %. Izračun je poenostavljen in zaokrožen na tisoč EUR.

Na enostavnem izračunu v tabeli zgoraj prikazujemo, da je za mlajše delniški sklad dolgoročno smiselna izbira. Za tiste v srednjih letih velja razmislje

Vendar se prelaganje odločitve glede varčevanja za pokojnino na kasnejša leta lahko izkaže kot zelo draga napaka. Razlog tiči v obrestno obrestnem računu, ki naj bi ga Albert Einstein označil kot najmočnejšo silo v vesolju. Če obstaja dvom, ali ta izrek upravičeno pripisujemo domnevemu avtorju, o dejanski moči obrestno obrestnega računa ne gre dvomiti.

Orišimo s preprostim primerom. Vzemimo dve osebi, obe se upokojita pri 65 letih. Prva je danes stara 45, druga 25 let. Obe za varčevanje namenita enak znesek, 50 evrov mesečno. Zanima nas, koliko privarčuje vsaka izmed njiju. Prva oseba varčuje 20 let in privarčuje 12.000 evrov. Druga varčuje 40 let in privarčuje dvakratnik tega zneska, torej 24.000 evrov. Rezultat je pravilen, vendar je tudi napačen.

Zgornjemu primeru dodajmo 3-odstotno letno donosnost (obrestno mero). Prva oseba v tem primeru privarčuje 16 tisoč, druga pa 46 tisoč evrov. Prva oseba ne privarčuje polovice zneska druge, marveč le dobro tretjino. Da bi privarčevala enako, bi morala namesto 50 varčevati kar 140 evrov. To je pomembna razlika!

Ali lahko mlad človek pri 25 letih pogreša 50 evrov, ki jih namenil za varčevanje? Najprej najenostavnejši odgovor: da. To je približno 1,7 evra na dan.

Odreči se je treba kakšni kavici dnevno. V primeru dodatnega pokojninskega zavarovanja se niti temu ni treba odreči. V tem primeru 50 evrov varčevanja, skupaj s prihrankom pri dohodnini, pomeni, da plačate bistveno manj – povprečni zaposleni v Sloveniji 26 odstotkov manj ali »samo« 37 evrov. Manj kot kava dnevno torej. Odgovor na uvodno vprašanje je kar dvakrat »da«.

Odlaganje z varčevanjem pomeni, da bo treba plačati več. Takšna odločitev je osebni »davek«, ki ga bo posameznik tako ali drugače poravnal – samemu sebi. Varčevati 140 evrov mesečno je precej bolj težavno, pogosto tudi nemogoče. Vendar ni potrebno, da je tako. Zato izkoristite privilegij pravočasne odločitve. Samo v tem primeru lahko tudi iz malega zraste veliko.

P. S.: Če varčevanje za pokojnino omogoča delodajalec, varčevanje pogosto »ne stane nič«. Ni razloga, da se za pokojninsko varčevanje ne bi odločili. Če te možnosti nimate, lahko varčujete sami. Zneski varčevanja se upoštevajo pri vaši dohodnini.

*Izračuni, predstavljeni v besedilu, so poenostavljeni. Namen je bralcu v številkah približati vsebino besedila.

Treba je vzeti vse, kar domače okolje ponuja

Milena Zorčič iz Ormoža upokojska leta preživlja izjemno aktivno. V vsakem dnevu najde nekaj lepega, z veseljem se loti vseh aktivnosti, ki so na voljo. Milena Zorčič je vsa svoja službena leta preživela kot socialna delavka na Centru za socialno delo. Leta 2007 se je upokojila in takrat so se njeni dnevi počasi začeli polniti z različnimi aktivnostmi. Kot pravi, v času, ko je hodila v službo, za vse to ni bilo časa, zdaj pa je ni dejavnosti, ki se je ne bi lotila in si tako popestrila nekaj ur: „Krog aktivnosti se neprestano širi, našla sem tisoč in eno stvar, ki me veseli in res nikoli mi ni dolgčas,“ pojasni.

Po upokojitvi je ostala povezana s socialo, saj je postala predsednica Območnega združenja Rdečega križa Ormož. „To delo me je zelo izpopolnjevalo, po dveh mandatih pa sem ocenila, da je čas, da mesto prepustim drugim. Zdaj sem podpredsednica, delujem tudi v komisiji za socialna vprašanja, tako da s področjem sociale še ostajam povezana.“

„Knjižnica se mi zdi res čudovit kraj“

Svoj drugi dom je našla v ormoški knjižnici, kjer je aktivna v bralnem klubu, redno sodeluje tudi v projektu bralne značke za odrasle: „Sprva se mi je zde-

lo nenavadno, da bi mi nekdo določil obvezno čtivo, potem pa mi je stvar postala všeč. Tudi slovenskih pisateljev nisem toliko poznala in brala njihovih del, zdaj pa jih vedno bolj spoznavam. Knjižnica se mi zdi res čudovit kraj in zmeraj se z veseljem udeležujem vseh dogodkov, ki jih pripravljajo – literarnih večerov, delavnic, vsega, kar ponujajo. Kaj je lahko lepšega kot dan zaključiti na literarnem večeru, ki mu sledi še sproščen pogovor po uradnem delu.“

Prav tako se zelo domače počuti na Ljudski univerzi Ormož, v okviru katere se s sovrstniki že vrsto let uči angleščine, tudi sama jim predaja svoje znanje. Zadnje leto jim je pri tem postavilo nove izzive, saj so se učnja lotili preko zoom konferenc: „Najprej smo se preko kratke delavnice naučili uporabljati to spletno orodje, zdaj pa nam ure tečejo brez težav, delo preko spleta je za nas postalo mala mal'ca,“ se pošali.

V okviru Ljudske univerze Ormož se je Milena Zorčič udeležila tudi delavnice ustvarjanja z glino. Najprej se je zaljubila v obeske in verižice, na eni od delavnic pa je mentorica predlagala, da udeleženci iz gline naredijo avtoportrete – seveda se je lotila projekta in ustvarila kip same sebe; poleg tega je kvačkala še hobotnice za novorojenčke in izdelala Unicefovo

punčko. Aktivno deluje v Društvu za osteoporozo, v veliko veselje ji je opazovanje sov, ki se vsako jesen ustavijo na brezi pred njenim oknom, sama pa si že vrsto let izdeluje kreme za nego obraza. Poleti dopoldneve preživlja na domačem kopa-

lišču, z veseljem se odpravi na sprehod po Ormožu ali Ptuj.

Pravo ljubezen predstavljajo potovanja

A pravo ljubezen gospe Mileni predstavljajo potovanja. V času, ko je bila še zaposlena na

Centru za socialno delo, je prepotovala vso Evropo, zdaj pa jo vleče predvsem v Afriko: „Te celine sem se sprva bala, ko sem stopila na afriška tla, pa se je rodila ljubezen in rada rečem, da je del mene ostal tam – povsem me je prevzela južna

Etiopija. Obiskala sem še Jemen, Vietnam, Laos, Madagaskar, Šrilanko in Kolumbijo. V vseh teh deželah življenje teče bolj počasi in sproščeno – ni hitenja, kot ga poznamo pri nas, najlepši del potovanj pa je zagotovo stik z domačini,“ pojasni in doda, da jo vleče še v Indijo, pa tudi kakšen safari bi se že prilegel. S svojih potovanj je pripravila tudi potopisna predavanja v Mladinskem centru Ormož in se tako lotila še enega izziva.

„Tisto, kar ti ponujajo, je treba vzeti“

Kot pravi Milena Zorčič, je življenje lepo, da so dnevi pestri in dinamični, pa ni treba na drug konec sveta – tudi domače okolje nudi ogromno: „Tisto, kar ti ponujajo, je treba vzeti. V Ormožu in okolici se ogromno dogaja in zakaj ne bi izkoristila tega, kar je na voljo. Če grem nekam v naravo in med ljudi, na kate-rega od dogodkov ali delavnice in si s tem popestrim dan ali pa samo kakšno uro, dve, je vredno,“ zaključa.

Promocijsko sporočilo

Skupaj lahko premagujemo ovire

Podjetje Nova Reha najdete na desnem bregu reke Drave na poti v ptujске Terme. V podjetju Nova Reha se ukvarjamo s prodajo, servisiranjem, izdajo in izposajo medicinskih pripomočkov.

Ne veste, kam po medicinske pripomočke, ki se dobijo tudi preko ZZS naročilnice? Ne veste, kam po medicinske pripomočke, da se boste brez težav do poslovalnice pripeljali s svojim avtomobilom in naložili medicinske pripomočke, ki jih potrebujete? Podjetje Nova Reha ponuja oboje! Ponuja kakovostne medicinske pripomočke preko ZZS naročilnice in samoplačniško ter veliki parkirni prostor, kjer lahko svoje pripomočke brez težav prevzamete in imate zagotovljeno diskretnost.

V podjetju Nova Reha se zavedamo pomena kakovostnih izdelkov in individualnega pristopa. Še bolj pa se zavedamo, kako pomembno je ljudem s težavami omogočati, da lahko kljub težavam živijo kakovostno življenje še naprej.

Skupaj lahko omilimo in premagujemo ovire na vaši življenjski poti z našimi odličnimi izdelki, ki si jih lahko ogledate na naši spletni strani www.novareha.si.

Nova Reha

Prodaja in servis medicinskih pripomočkov

**PRODAJA, SERVIS, IZPOSOJA
IN IZDAJA MEDICINSKIH PRIPOMOČKOV**

Lokacija Nove Rehe:
Mlinska cesta 1a, 2250 PTUJ
<https://www.novareha.si/> info@novareha.si
02 782 01 06

Milena Zorčič

Srebrna nit – glas in varuh starejših

„Ideja o neke vrste civilni iniciativi, ki bi vzdignila glas v ime nu starejših, da uredimo vse tisto, kar omogoča dostojno starost, je tlela že nekaj časa. Dokler si mlad, si prepričan, da vse stvari za starejše 'delujejo',“ je o začetkih Srebrne niti povedala Biserka Marolt Meden.

„Z mamino boleznijo, demenco in iskanjem pomoči, da bi čim dlje ostala doma, z iskanjem prostega mesta v domu starejših, sem ugotavljala, kaj vse ne 'štima'. Čakala sem, da kot prostovoljka preneham z delom za otroke in se upokojim ter skušam narediti nekaj več za sebe, oz. za vse nas starejše. Vendar me je Neva Železnik dobesečno porinila v aktivnosti, ko je sklicala prvi sestanek oktobra 2017. Nisem imela uradne forme, ker sem imela dovolj poročil, a smo se po letu dni intenzivnega dela odločili, da se registriramo kot društvo, ker smo mislili, da bomo bolj upoštevani in slišani. Tako smo od januarja 2019 registrirani kot društvo Srebrna nit – Združenje za dostojno starost. Danes imamo že 156 članic in članov iz vseh koncev Slovenije. Že samo ime pove, da se trudimo, da bi dosegli sistemske spremembe, ki bi vsem starejšim omogočile dostojno starost. Odzivamo pa se tudi na vse akutne aktualne probleme, saj se na nas obračajo številni posamezniki in prosijo za pomoč in ukrepanje. Več o našem delu je razvidno s spletne strani www.srebrna-nit.si,“ je predstavitev Srebrne niti dopolnila Biserka Marolt Meden, s katero smo se pogovarjali o skrbi za starostnike v Sloveniji.

Kako je v Sloveniji poskrbljeno za starostnike? Na kakšno pomoč lahko računajo, ko enkrat ne morejo skrbeti sami zase.

B. M. Meden: „Imamo zagotovljene pokojnine, a preveč starejših prejema pokojnine, ki ne zagotavljajo preživetja, in preveč starejših išče različne oblike socialnih pomoči, da lahko preživijo. Imamo javni zdravstveni sistem, a nič specialistov geriatrij in geriatričnih oddelkov v bolnišnicah, premalo družinskih zdravnikov, premalo negovalnih bolnišnic, premalo bolnišnic z rehabilitacijo, premalo pravic iz naslova zobozdravstvene dejavnosti, predolge čakalne dobe, nezadostno paliativno oskrbo in premalo hospicij ter za starejše z nizkimi pokojninami premalo prijazen sistem dodatnega zdravstvenega zavarovanja. Nimamo solidarnostno urejene dolgotrajne oskrbe, ki je ena od temeljnih pravic v EU. Imamo pomoč na domu, kjer so tudi čakalne dobe in je omejena na 80 ur mesečno ter cena kljub prispevku občin za številne upokojevence previsoka. Imamo socialno državo, ki podpira zasebnike. Država ne gradi novih sodobnih namestitvev za starejše. Imamo predolge čakalne dobe za namestitve v ustrezno obliko sodobne namestitve – manjše skupnostne oblike bivanja. Imamo pa tudi kar nekaj dobrih praks, kot npr.: začetek pametne srebrne vasi (prva zelena hiša v Krškem), hiša v Davči, hiša v Murski Soboti in druge. Zelo dobro pa so organizirane različne oblike pomoči, ki jih zagotavljajo nevladne organizacije: društva upokojevcem, Rdeči križ, Karitas, v času epidemije tudi civilna zaščita in druga društva kot na primer Hu-

Foto: zasebni arhiv
Biserka Marolt Meden, predsednica Srebrne niti, Združenja za dostojno starost, zagovornica starejših, humanitarka, prostovoljka: „Dokler si mlad, si prepričan, da vse stvari za starejše delujejo.“

manitarček ter prostovoljci samesozniki.

Dobro deluje patronažna služba in želimo si, da bi jo okrepili, da bi lahko naredila še več za starejše, ki po svoji želji ali zaradi drugih razlogov ostajajo doma, a potrebujejo zdravstveno nego.“

Več kot 12.000 starejših na čakalni listi za domsko varstvo

Kako je z institucionalno skrbjo za starostnike? Podatki o teh potrebah so različni, problemi so tudi zaradi cen. Mnogi starostniki si, kljub temu da so 40 let delali, ne morejo plačati oskrbe v domu.

B. M. Meden: „Država kot ustanoviteljica in tista, ki je dolžna graditi socialno-varstvene zavode, je zadnji javni dom starejših zgradila leta 2005. Zaradi sprejetih usmeritev socialne politike odločevalci niso sledili realnim

potrebam prebivalstva, veliko govorili o skupnostnih oblikah bivanja in zakonu o dolgotrajni oskrbi, ki bi zmanjšal pritisk na domove starejših, a naredili čisto premalo. Kljub temu da je med epidemijo umrlo več kot 2000 stanovanj domov starejših (približno 10 odstotkov od vseh), lahko preberemo na spletni strani Skupnosti socialnih zavodov, da 12.116 prosilcev čaka na prosto mesto v domu. Ker je država razpisovala koncesije in spodbujala zasebnike, da so gradili domove starejših, se jim je »zahvalila« na način, da lahko v cenah bivanja v domu stanovalcem zaračunajo stroške investicije, zato so ti domovi praviloma 28 odstotkov dražji in nedosegljivi za marsikatero upokojenca, ki nima možnosti, da mu otroci doplačujejo oskrbino. Starejši si želijo ostati na svojem domu in praviloma zavračajo namestitve v domu starejših, zato je nujno, da čim prej sprejmemo

zakon o dolgotrajni oskrbi in pomoč na domu zagotovimo vsem, ki jo potrebujejo. Da zagotovimo evropska sredstva za namestitve dvigal v štirinadstropne bloke, omogočimo subvencije in ugodna posojila za adaptacije obstoječih hiš oziroma stanovanj in omogočimo/spodbudimo trg menjave stanovanj. Nujno potrebno pa bo tudi urediti pokojninski sistem skupaj s socialnimi transferji in dolgotrajno oskrbo, da starejši ne bi životali v revščini in trpeli lakote ali mraza, ker ni denarja za vse: plačilo položnic, hrano in kurjavo ...“

Nujna samoorganizacija starejših in oblikovanje stanovanjskih skupnosti

V preteklosti se je tudi veliko govorilo o tem, da se bodo gradila varovana stanja. Kako je danes s tem?

B. M. Meden: „Varovanih stanovanj (lastniških in najemnih) je premalo in so tudi predraga za številne starejše. Želimo si več najemnih stanovanj za starejše, ki ne zmorejo več skrbeti za svoja velika stanovanja ali hiše. Nепremičninski sklad invalidskega in pokojninskega zavarovanja sicer gradi najemna in oskrbovana najemna stanovanja, a je povpraševanje večje od ponudbe. Tudi občinski stanovanjski skladi gradijo najemna stanovanja. Potrebe po stanovanjih za mlade in starejše so žal večje od ponudbe.

Starejši se bomo morali tudi samoorganizirati in v večjo hišo, ki je ne moremo sami vzdrževati, povabiti sorodne duše, da sku-

paj zaživijo v obliki neke stanovalniške skupnosti. A žal smo Slovenci še preveč navezani na lastnino in nas bolj skrbi, kaj bomo zapustili sorodnikom, kot kako bomo kakovostno preživeli starost.“

V enem od svojih intervjujev ste omenili, da smo v Sloveniji priče gerontociidu.

B. M. Meden: „Kako pa bi drugače rekli diskriminaciji in starizmu, ki je v velikem porastu na različnih področjih življenja starejših: huda revščina številnih starejših, omejevanje dostopa do bolnišnične oskrbe (triažiranje stanovalcev domov brez njihovega soglasja ali soglasja skrbnikov), neupoštevanje potreb in zmožnosti starejših (npr. omejevanje ur za nakupe osnovnih življenjskih potrebščin), nedostopnost družinskih zdravnikov, obrazci in informacije na spletu, ki ga starejši ne uporabljajo, neskončne čakalne dobe za sprejem v dom starejših, nesprejete zakona o dolgotrajni oskrbi in še veliko bi lahko naštetela ...“

Srebrna nit – varuh starejših

Kdo je v Sloveniji varuh pravic starejših?

B. M. Meden: „Zagovornik pravic starejših je zagotovo Srebrna nit. Smo pa že dvakrat v zadnjih treh letih naslovili na Vlado RS obrazložen predlog, da starejši potrebujejo svojega varuha, a nismo dobili niti odgovora, kaj šele, da bi se ta institut začel pripravljati. Tako kot smo prepričani, da dokler starejši ne bomo imeli svojega ministrstva z lastnim proračunom, se bodo težave in problemi starejših počasi reševali!“

Promocijsko sporočilo

Padci ogrožajo življenje starejših

Delež starejših, bolnih in onemogljivih ljudi narašča. Vsaka starejša oseba si želi kar najdlje živeti v svojem domačem okolju, kjer ima spomine, osnovno socialno mrežo in kjer se tudi najbolje počuti. Pri tem je pomembno, da lahko ohrani samostojnost in varnost, še posebej, če živi sama.

Padci so eden od glavnih vzrokov poškodb in umrljivosti oseb, starejših od 64 let. S starostjo se dejavniki tveganja padca povečujejo. Po 80. letu starosti postanejo padci tretji vzrok za hospitalizacijo in četrti vzrok umrljivosti. Pri osebah, ki so že padle, se velikokrat pojavi dol-

gotrajni strah pred ponovnim padcem in s tem opustitev običajnih aktivnosti, kar negativno vpliva na njihovo zdravje in kakovost življenja, hkrati pa povečuje tveganje za padec v prihodnje. Večina padcev se zgodi doma oz. v bližini doma, starostniki pa se pogosto ne spomnijo podrobnosti, povezanih s padcem. Vsak padec napoveduje naslednji padec v obdobju šestih mesecev. Vzrok padca je po navadi kombinacija notranjih in zunanjih dejavnikov tveganja. Med notranje dejavnike tveganja za padec prištevamo predvsem staranje, ko slabijo telo in kognitivne funkcije. Tudi glede na spol so vzroki

za padce v starosti različni, kjer ženske večkrat padejo doma, moški pa izven doma. Med pomembnimi notranjimi dejavniki tveganja so še mišična šibkost, motnje ravnotežja, spremembe krvnega tlaka, povezane z vstajanjem, okvare vida in sluha, demenca ter različne kronične bolezni.

Ključni zunanji dejavnik tveganja je samo bivalno okolje starejše osebe, tako notranje (osebni dom, dom za starejše) kot zunanje (okolica, soseda ipd.): slaba osvetlitev, drseča tla, preproge, kabli, stopnice, neprimerni stolli, kopalna kad, ovire na poti ipd. Jemanje več zdravil hkrati in nji-

hovi stranski učinki povečujejo tveganje za padec, prav tako uživanje alkohola. Nadalje zvišujejo tveganje tudi neprimerna obutev, neustrezna uporaba pripomočkov za hojo oz. opustitev uporabe teh pripomočkov in drugi socialno-ekonomski dejavniki. Zelo pomembno je prepoznati najbolj pereče dejavnike tveganja padcev in izvajati preventivne ukrepe, še preden starejša oseba pade prvič.

Kako in koga pa lahko starostnik, ki živi sam, obvesti v situ-

aciji, ko začuti slabost ali pade in obleži na tleh? Tudi če je mobilni telefon pri roki, ali mu bo uspešno tveganje tudi neprimerna obutev, neustrezna uporaba pripomočkov za hojo oz. opustitev uporabe teh pripomočkov in drugi socialno-ekonomski dejavniki. Zelo pomembno je prepoznati najbolj pereče dejavnike tveganja padcev in izvajati preventivne ukrepe, še preden starejša oseba pade prvič.

vse v redu. Pametna ura SOS Senior z osrednjo tipko SOS omogoča starejši osebi enostaven klic na pomoč. V primeru padca pa ura SOS Senior samodejno padec zazna in sproži SOS-klic, kar je ključnega pomena v primeru poškodbe in izgube zavesti. Ura bo prejemniku SOS-klica tudi javila natančno lokacijo, kje se starostnik nahaja. Prejemnik klika bo pomagal sam, ali pa bo poskrbel, da pomaga nekdo drug (zdravnik, patronažna sestra, gasilci ipd.).

Še ena od mnogih pametnih ur?

NE, TA MI JE REŠILA ŽIVLJENJE!

Info:

www.sossenior.si

041 787 152

V Juršincih kmalu 96 novih mest za izvajanje domskega varstva

Dom upokojencev Ptuj v teh dneh zaključuje novogradnjo v občini Juršinci, kjer bodo po končanem opremljanju v prostore predvidoma konec prihodnjega meseca začeli sprejemati tudi nove stanovalce. Potencialne kandidate že sedaj prijazno vabijo k oddaji vloge za sprejem v socialni službi doma.

Dom upokojencev Ptuj bo v novem delu enote Juršinci nudil novih 96 mest za izvajanje domskega varstva za starejše, in sicer v 12 enoposteljnih in 42 dvoposteljnih sobah.

Nova pridobitev bo bodočim stanovalcem nudila visoko kakovost bivanja, izgrajeno po sodobnih standardih, prijazno tako stanovalcem kot zaposlenim.

Promocijsko sporočilo

Promocijsko sporočilo

Pozitivni učinki veganske prehrane

Popularnost veganskega načina prehranjevanja v zadnjem obdobju vse bolj narašča. Ob pravilni izbiri in kombiniranju živil ima številne varovalne učinke na zdravje v vseh življenjskih obdobjih. Vključuje veliko sadja in zelenjave, stročnice, žita ter oreščke in predstavlja bogat vir kakovostnih ogljikovih hidratov, prehranske vlaknine, omega-6 maščobnih kislin, antioksidantov kot sta vitamina C in E ter mineralov, kot sta kalij in magnezij. Nasprotno, pa lahko ob slabem načrtovanju, pred-

stavlja številne pasti za zdravje in povzroči pomanjkanja pomembnih hranil, vitaminov, mineralov in zaščitnih snovi kot so vitamin B12, cink, omega-3 maščobne kisline in beljakovine.

Veganstvo je v sami osnovi etični odnos človeka do živali. To pomeni, da se človek izogiba dejanjem, s katerimi bi neposredno ali posredno storil škodo živalim. Hrana rastlinskega izvora – veganska hrana – pa ni blagodejna le za dušo in naš planet, ampak ima številne pozitivne učinke na zdravje: zmanjšuje možnosti za

nastanek kroničnih in srčno-žilnih bolezni, ugodno vpliva na prebavo, krvni tlak, kožo in lase ter lajša številne alergološke težave. Z veganskim prehranjevanjem dobimo vse hranilne snovi, ki jih organizem potrebuje za normalno delovanje.

Pomembno je poudariti, da so živila živalskega izvora "popoln" vir beljakovin, saj vsebujejo vse esencialne aminokisliline v ugodnih razmerjih, medtem ko jih rastlinska živila praviloma ne. Prav zato je pri veganski prehrani za dober izkoristek aminokislin, ki so v različnih rastlinskih živilih različno zastopane, ključnega pomena njihovo pravilno kombiniranje. Brez beljakovin praktično ne bi mogli živeti. Omogočajo namreč normalno funkcijo celice. Nadalje prispevajo k normalni delitvi celic, njihovem medsebojnem komuniciranju, ohranjanju zdravih organov in nasploh k ravnovesju v telesu (to vključuje imunski, živčni, hormonski in druge organske sisteme). Prehrana zato ne sme biti enolična, izrednega pomena pa je tudi količinsko ustrezen vnos beljakovin. Dobro načrtovana veganska prehrana ima torej številne pozitivne učinke na zdravje v vseh življenjskih obdobjih.

Sočutje je pomembna vrednota vsake družbe, omogoča, da se poistovetimo z drugimi, da začutimo njihovo bolečino, strah in žalost. Sočutje presega misel

in besede. V svetu brezglavega hitenja, naglice in pehanja za materialnimi dobrinami večkrat pozabimo na sočloveka. Z izkoriščanjem živali ter poseganjem v naravo in njene zakonitosti pa smo postali uničevalci lastnega planeta.

Avena, trgovina za zdravo življenje, je vrata svoje prve poslovalnice odprla leta 2017 v Ljutomeru, konec leta 2019 pa se je ljutomerski pridružila še ptujška (Vegova 2e). Lastnico Matejko Kosi je pri odločitvi za samostojno pot vodila želja, da bi približala ljudem zdrav način življenja ter s tem povezane

vrednote, kot so dobro počutje, notranje zadovoljstvo, pozitivna samopodoba, ljubezen do sebe, drugih, živali in narave. Samo človek, ki se dobro počuti in je usklajen sam s seboj, lahko osebnostno raste in napreduje ter si tako ustvari polno in srečno življenje. V Aveni radi prisluhnejo sleherni stranki ter ji pri nakupu prehranskih izdelkov, dopolnil in kozmetike tudi individualno svetujejo. Vedno so pripravljeni podeliti tudi kakšno idejo za kosilo iz sestavin rastlinskega izvora ali recept za pripravo katere izmed tradicionalnih jedi na veganski način.

Tako bi na vprašanje, če bi morali med vsemi super živilmi izbrati eno, ki bo omejila težave, ki nas doletijo v jeseni življenja, odgovorili, da bi to bil kurkumin. Kurkumin je najmočnejša naravna protivnetna učinkovina. Je polifenol katerega glavni zdravilni lastnosti sta protivnetno in antioksidativno delovanje. Uporablja pri lajšanju depresije in anksioznosti, znižuje krvni pritisk, proti bolečinam (še posebej v sklepih in osteoartritisu), demenci in drugih simptomih, povezanih z možgani, zmanjšuje LDL-holesterol (slabi) in znižuje krvni sladkor.

Lastnica trgovine Avena Matejka Kosi

trgovina za zdravo življenje, Matejka Kosi s.p.

PE Ljutomer

Prešernova 25,
9240 Ljutomer

PE Ptuj

Vegova ulica 2e,
2250 Ptuj

041 445 057 Matejka
 info@avena.si
 avena.si

Promocijsko sporočilo

Center za družine Špajza modrosti

ŠPAJZA MODROSTI PONOVRNO ODPRTA!

Vabljeni na Ulico heroja Lacka 3 na Ptuj.

V Centru za družine Špajza modrosti predstavljamo novost, in sicer je to Srečevalnica seniorjev. Srečevalnica seniorjev bo potekala ob petkih dopoldan, ko se bodo zvrstili različni tematski dogodki, druženja, pogovori in tudi izmenjava mnenj. Cilj srečanj je preprečiti socialno izključenost starejših in skrb za mrežo socialnih stikov. Trenutno srečanja potekajo preko spleta z uporabo aplikacije Zoom. Ko bo le mogoče, pa se bomo srečevali v živo na Ulici heroja Lacka 3 na Ptuj. Z vami bo vsestranska umetnica, akademska slikarka Saša Bezjak.

V aprilu potekajo še dogodki filmske narave. Udeleženci si pred srečanjem pogledajo film, potem pa ob petkih poteka čve-

kalnica o filmu, kjer bodo udeleženci izmenjali mnenja. Program sofinancirata Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in Mestna občina Ptuj.

SlowLearning: gurmansko IT učenje za seniorje

Izobraževanje seniorjev zahteva andragoško dobro usposobljene izvajalce, ki poznajo teorijo in prakso izobraževanja odraslih, značilnosti življenjske poti pripadnikov različnih starostnih skupin in vplive na njihovo pripravljenost na izobraževanje. Glavni problem, s katerim se soočajo učitelji informatike, je ta, da pogosto nimajo potrebnih znanj in kompetenc za izobraže-

vanje seniorjev. Mentorji starejših, še posebej izobraževalci s področja informacijske tehnologije, zato potrebujejo specifična znanja, kar je tudi osnovni namen projekta SlowLearning. V projektu ustvarjena orodja bodo mentorjem omogočila učinkovitejšo in predvsem bolj ciljno usmerjeno delo s seniorji na področju uporabe informacijskih tehnologij. Nekatere metode in orodja za usposabljanje so že na voljo na spletni strani projekta (www.slowlearning.eu), sproti pa bomo dodajali tudi nova. Na spletni strani bodo organizacije lahko delile svoje najboljše prakse, orodja in metodologije.

Projekt je sofinanciran iz programa ERASMUS+.

Osmišljena jesen življenja

Marija Gabron je na Ptuj prišla iz Dolenjske. Vmes je živela v Celju in Ljubljani, vendar zase pravi, da se ima po tolikih letih življenja v našem mestu za pravo Ptujčanko. Svojo delovno pot je začela na Zavodu RS za zaposlovanje, upokojila pa se je kot bančna delavka.

Ko se človek upokoji, se odprito povedano, vsaj na začetku, počuti grozno. „Ne greš več v službo, na nek način se ti zdi, da si odpisan. Saj je bilo dela še vedno dovolj, še posebej, če imaš vnuke. Nisem mirovala, prodajala sem knjige, se salce, zavarovanje. Veliko časa sem preživljala z vnuki, veliko brala, veliko berem še danes. Obdelujem vrtniček, super je, da imaš košček zemlje, na katerem gojiš svežo zelenjavo, pa kakšno potovanje si privoščim. Ne glede na vse, človek mora biti in ostati aktiven. Starost pri tem ne igra nobene ovire. Vedno sem si znala zapolniti čas; največkrat s knjigo. Ko sem bila majhna, sem se ob deževnih dneh s knjigo zatekla v dvornico in tam brala. Nikoli mi ni bilo dolgčas, tako je še vedno,“ pove Marija Gabron, ki jo Ptujčani najbolj poznajo po njenih aktivnostih v Šoli zdravja in redni vadbi v skupini Ptuj – Ljudski vrt, ki bo letos imela že 10 let vadbe po metodi 1000 gibov pod njenim vodstvom.

Na Ptuj je v to vadbo uvajala pet skupin, v okolici Ptuja pa je pomagala desetim skupinam in nekaterim še bolj oddaljenim skupinam. Njeno delo je še posebej prepoznavno na območju Štajerske, Podravja in Prekmurja. Izkazala se je z organizacijo dveh slovenskih srečanj in regijskim srečanjem skupin društva Šola zdravja. Aktivna je tudi pri organizaciji in izvedbi predavanj, izobraževanj in usposabljanj. Zasluzna je, da metodo 1000 gibov spoznavajo tudi v vrtcih, šolah in občinah. Že drugi mandat je tudi članica UO društva Šola zdravja.

Po polurni vadbi si resnično drug človek

V obdobju, ki je bilo v njenem življenju najtežje, ko se je morala soočiti z izjemno težkimi trenutki, se je Šola zdravja po-

Marija Gabron že deset let vodi skupino Šole zdravja Ptuj – Ljudski vrt.

javila kot nekaj, kar ji je najbolj pomagalo. Že deset let hodi vsako jutro v Ljudski vrt. Zaradi bolezni ni nikoli izostala, le dvakrat se je zgodilo, da ni mogla voditi vadbe. Vadba po metodi 1000 gibov se resnično pozitivno odraža na zdravju ljudi. Po polurni vadbi, ko se predihaš, si resnično drug človek, poudari. Ko se razmigaš, si enostavno boljše volje, četudi ob prihodu na vadbo ni bilo tako, ker se dan enostavno ni začel najboljše. Skupina deluje kot družina, drug drugega pogrešajo, če nekdo manjka na vadbi. Na nek način tako tudi skrbijo drug za drugega.

Ni pa samo jutranja vadba tista, ki jih druži in povezuje, srečujejo se tudi ob kavi, na tedenski popoldanski vadbi v šoli, kjer izvajajo vaje, ki jih na prostem ne morejo, na pohodih, izletih. Lani so se z vlakom odpeljali v Celje in Ljubljano. To je bil malo drugačen izlet, ki pa se je vsem vtisnil v spomin.

Najbolje se je vključiti v večjo skupino

Za polno življenje v jeseni življenja se mora najprej vsak sam potruditi, družba je premalo, je prepričana Marija

Gabron. „Verjamem, da se je komu težko pridružiti, vključiti v kakšno skupino, pristopiti in reči, zdaj pa sem tu. Vedno je najboljše, da se vključiš v večjo skupino, kjer imaš več priložnosti in možnosti, da boš nato v manjši skupini, ki se oblikuje znotraj večjih, našel tisto, kar iščeš. V teh se boš še aktivneje udeleževal, našel tudi prijatelje, s katerimi se boš pogosteje družil. Moraš pa iti med ljudi, biti nekje zraven, kar izpolnjuje tvojo dušo. Absolutno pa je pomembna telesna aktivnost, tudi takrat, ko si čisto na tleh. Tudi vrt je lahko zdravilo v tem primeru, da pozabiš na tisto, kar te preveč obremenjuje,“ izkušenj pove Marija Gabron.

Vsak človek se mora znati postaviti zase. Pri starejšem človeku je to še kako pomembno. Zelo pomembno je tudi, da imaš še lastno stanovanje in dovolj denarja, da preživiš, da še s tem nimaš problemov. Predvsem pa je pomembno, da živiš normalno, ne pa po nekih zapovedih, koliko vode na dan moraš popiti, koliko jabolko jesti ... Če se s tem obremenjuješ, pozabiš živeti.

Izdelava visokih postelj
(končna stranska višina brez vzmetnice 53 cm)

Mizarstvo Jelka d.o.o.
Ul.Štefana Kovača 21, Beltinci

Telefon 02/542 29 20; gsm 051 605 863

Bančne storitve Nove KBM tudi na vaši pošti

Bančni opravki, kot so plačevanje položnic, dvig ali polog gotovine, preverjanje stanja na osebnem računu, so del našega vsakdanjika, zato je pomembno, da je banka čim bolj dostopna. Čeprav število strank, ki za opravljanje bančnih poslov uporabljajo digitalne poti, narašča, v Novi KBM opažajo, da stranke še zmeraj potrebujejo tudi fizični stik s svojo

banko. V Novi KBM so ponosni, da je njihovim strankam na voljo več kot 900 kontaktnih točk po vsej državi, kjer lahko opravljajo bančne storitve. S tako razvejano mrežo je Nova KBM najdostopnejša banka v državi. Nova KBM je **edina banka v Sloveniji**, ki strankam poleg digitalnih kanalov (torej predvsem spletne in mobilne banke), poslovalnic in bankomatov,

omogoča opravljanje najpogostejših bančnih storitev tudi na vseh poštah po državi. To pomeni, da lahko stranke Nove KBM, ki v svojem kraju nimajo poslovalnice banke, na vseh pogodbenih poštah, na primer v Framu ali Dornavi, brez nadomestila polagajo in dvigujejo gotovino ter vpogledujejo v stanje na svojem osebnem računu. Na rednih poštah, na primer v

Markovcih, Vidmu ali Apačah, pa lahko opravijo še vrsto drugih storitev: sklenejo depozit ali varčevanje, oddajo vlogo za izdajo bančnih kartic, vlogo za podaljšanje limita na svojem računu, za potrošniški kredit in spremenijo/dodajo pooblaščenca osebo za svoje osebne račune. Na poštah je mogoče odpreti tudi nov račun pri Novi KBM. Tako banka v partnerstvu

s Pošto Slovenije vsem svojim strankam v Spodnjem Podravju zagotavlja kar se da enostaven dostop do bančnih storitev, ki jih najpogosteje potrebujejo. V Novi KBM na prvo mesto postavljajo zaupanje med banko in stranko, za učinkovito opravljanje storitev in zadovoljstvo strank pa skrbijo prijazni bančni strokovnjaki, ki z bogatim znanjem in izkušnjami poma-

gajo pri izbiri ustrezne rešitve v različnih življenjskih situacijah. Vsaki stranki se posvetijo celovito, saj razumejo, da je njihova najpomembnejša naloga strankam omogočiti objektivne informacije, na podlagi katerih lahko te sprejmejo odgovorno finančno odločitev. Odličnost v zagotavljanju storitev se obrestuje, saj stranke individualno obravnavo prepoznavajo in cenijo.

V preteklem letu se za marsikoga niso spremenile zgolj nakupovalne in potrošniške navade, temveč tudi način, kako urejamo osebne finance, nakupujemo in plačujemo. Kar je bilo še nedavno izbira predvsem mladih, je danes vse bližje tudi mladim po srcu. V Novi KBM opažajo, da izbira spletne in mobilne banke postaja najbolj priljubljen način uporabe bančnih storitev. Aktivacija spletne banke je zelo preprosta in traja le nekaj trenutkov, za to pa ni treba v poslovalnico. Tako so v Novi KBM registrirali tudi 97-letnega uporabnika spletne banke, ki je postal najstarejši znan uporabnik najboljše spletne banke leta 2020 po raziskavi spletnega bančništva v Sloveniji, pa tudi sicer število aktivnih uporabnikov spletne in mobilne banke, starejših od 60 let, vztrajno narašča. Z uporabo spletne in mobilne banke lahko prihranimo pri stroških bančnega poslovanja, hkrati pa je ta varna in hitra, saj je večino storitev mogoče opraviti brez obiska poslovalnic Nove KBM.

Najpogostejše bančne storitve lahko vse stranke Nove KBM v Spodnjem Podravju opravljajo tudi na poštah.

Naročite Štajerski tednik in izberite darilo!

Štajerski
TEDNIK

z drugačnim pogledom
na dogajanje

»Po 1825 nočeh spite enako dobro kot prvi dan!«

Vrhunski vzglavnik NEO

Novost na tržišču. Hibridni vzglavnik NEO Neo Bambo Memory omogoča novo dimenzijo spanja.

- Individualno prilagodljiv uporabniku po višini in trdoti
- Edinstvena kombinacija materialov – inovativne kocke iz spominske pene in mikrovlakn ClimaSoft za idealno podporo vratu
- 100% bombaž in bambus v zunanji prevleki vzglavnika
- Prevleka pralna na 60 stopinjah C
- 2 leti garancije

NAROČILNICA ZA Štajerski **TEDNIK**

Ime in priimek: _____
Naslov: _____
Pošta: _____
Telefon: _____
Datum naročila: _____
Podpis: _____

Izberite darilo: vzglavnik NEO namizni mešalnik Rosmarino

Naročnino bom plačeval/-a: mesečno od 11,21 eur do 12,72 eur (odvisno od št. izdaj v mesecu)
 letno v znesku 141,88 eur

S podpisom potrjujem naročilo Štajerskega tednika do pisnega preklica, vendar najmanj 12 mesecev. Potrjujem, da zadnjih 6 mesecev nisem bil/-a naročnik/-ica.

RADIO TEDNIK Ptuj, d. o. o.
Osojnikova cesta 3
2250 Ptuj

ali

Vsestranski mešalnik

Namizni mešalnik Rosmarino Infinity Easy Mix

Univerzalni mešalnik / blender s 500 W (za pripravo zdravih obrokov (sadnih, zelenjavnih napitkov, otroških obrokov, omak ali juh)

- 2 hitrosti + dodatna pulzna funkcija
- 4 rezila iz kakovostnega nerjavečega jekla (za drobljenje in sekljanje oreškov, kavni zrn ...)
- Zmogljivost posode 1.500 ml
- Enostavno čiščenje

• 2 leti garancije

Akcija je zaradi velikega zanimanja podaljšana do 30. aprila.

Družba Radio-Tednik Ptuj skupaj z Občino Hajdina in Osnovno šolo Hajdina prireja oddajo

Štajerski **TEDNIK**
RADIOPTUJ

OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELIJO

Z nami bodo peli slovenske pesmi učenci Osnovne šole Hajdina.

Oddaja bo v sredo, 21. aprila, ob 18. uri na Radiu Ptuj, Facebook ter Youtube profilu Radia Ptuj.

Spremljajte nas in uživajte v družbi najboljših, v družbi otrok.

Projekt podpira Občina Hajdina.

Lahkota prihodnosti

Družba Radio-Tednik Ptuj skupaj z Osnovno šolo Tabor 1 Maribor prireja oddajo

Štajerski **TEDNIK**
RADIOPTUJ

OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELIJO

Z nami bodo peli slovenske pesmi učenci Osnovne šole Tabor 1 Maribor.

Oddaja bo v sredo, 21. aprila, ob 19. uri na Radiu Ptuj, Facebook ter Youtube profilu Radia Ptuj.

Spremljajte nas in uživajte v družbi najboljših, v družbi otrok.

Lahkota prihodnosti

Družba Radio-Tednik Ptuj skupaj z Občino Kungota in Osnovno šolo Kungota prireja oddajo

Štajerski **TEDNIK**
RADIOPTUJ

OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELIJO

Z nami bodo peli slovenske pesmi učenci Osnovne šole Kungota s podružnicama.

Oddaja bo v sredo, 28. aprila, ob 18. uri na Radiu Ptuj, Facebook ter Youtube profilu Radia Ptuj.

Spremljajte nas in uživajte v družbi najboljših, v družbi otrok.

Projekt podpira Občina Kungota.

Lahkota prihodnosti

kmetijska zadruga

NOVO ANNA
Je hrustljava glavna solata, odličnega okusa s svetlo zelenimi listi. Izjemno tolerantna na nizke temperature, sadimo jo lahko od januarja do novembra. Za rast potrebuje le 5°C. Odkljuje jo nezahtevno, saj daje dobre pridelke v različnih tipih tal in je odporna na solatno plesen.

Plantella BALKONIA
VISOKOKAKOVOSTNA PET-KOMPONENTNA ZEMLJA ZA BALKONSKE IN SOBNE ROŽE Z DOLGO DELUJOČIMI HRANILNI

Plantella ORGANIK K za plodovke
100% ORGANSKO GNJILO Z NARAVNIM KALIJEM ZA BOLJI RAZVOJ PLODOVK

SONCE, SENCA, RIVIERA 1kg
-10% 6,33 / 5,70 €

POHODNA TRATA
SONČNA TRATA

PARADIŽNIK - širok izbor Sort in hibridov
CEPLJEN PARADIŽNIK - obet za visok pridelek
Vzajajamo ga kot navadnega. Sadimo ga na enako globino, kot je bil vzgojen v lončku za presajanje. Ob stebelu namestimo močno, visoko oporo. Rastlina ima močan koreninski sistem, zato lahko vzgojimo dve stebli. Rastlina je zelo bujna, zato potrebuje več hranil in prostora za optimalen razvoj.

CEPLJENA SADIKA Ø 14 1/1 5,55 €

BENCINSKA KOSILNICA STIHL RM 253 T 480,00 €
Travnate površine do ... (m²): 1.800
Širina košenja (cm): 51; Višina košenja (mm): 25-75
Volumen košare za travo (l): 55; Tip motorja: B&S, serija 625 E OHV RS; Delovna prostornina (cm³): 160
Moč (kW/KM): 2,2/3,0; Delovno število vrtljajev (vrt./min): 2.800; Teža (kg): 28

Kmetijska zadruga Ptuj z.o.o.
Miklošičeva ulica 12 | 2250 Ptuj
T: 02 749 03 00
E: kz.ptuj@siol.net

kz-ptuj.si

ATP AVTOBUSNI IN TOVORNI PREVOZI

OCULUS - Weltweite Industriemontagen -

TAU Lahkota prihodnosti

SAZAS

dem dravske elektrarne maribor
Največji proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov

KLIMA PTUJ d.o.o.
OGREVANJE, VODOVOD, PLOK, HLAJENJE, PREZRAČEVANJE

PTUJSKA TELEVIZIJA PISANA • ZABAVNA • AKTUALNA

<p>TOREK 20. april 7:30 Glasbena osmica (tuja) 8:00 Seja Mestnega sveta MOP 9:30 Kuhinja 9:55 Obzornik TV Dravograd 11:05 Pomurski tednik 11:40 Čista umetnost – april 12:00 Ptujška kronika 12:25 Pogled nazaj 12:45 Utrip Ormoža 13:55 Glasba za vse 14:30 Videostrani 17:30 Kuhinja 18:00 Ptujška kronika 18:25 Glasbena osmica (slo.) 18:55 Življenje skozi objekt 19:30 Čista umetnost – april 19:45 Risanke 20:00 Ptujška kronika 20:25 Pogled nazaj 20:45 Pihalni orkester z Matičijem 22:00 Ptujška kronika 22:25 Kapitan Kidd 00:15 Videostrani</p>	<p>SREDA 21. april 7:30 Glasbena osmica (slo.) 8:00 Kuhinja 8:25 Utrip Ormoža 9:35 Čista umetnost – april 9:50 Obzornik TV Dravograd 11:00 Pomurski tednik 11:35 Pogled nazaj 12:00 Ptujška kronika 12:25 Seja Mestnega sveta MOP 14:00 Videostrani 17:30 Kuhinja 18:00 Ptujška kronika 18:25 Glasbena osmica (tuja) 18:55 Čista umetnost – april 19:10 Glasba za vse 19:40 Risanke 20:00 Ptujška kronika 20:25 Kapitan Kidd 22:00 Ptujška kronika 22:25 Pogled nazaj 22:45 Vstop ni prepovedan 23:45 Videostrani</p>
--	--

ČETRTEK 22. april
 7:30 Glasbena osmica (tuja)
 8:00 Kuhinja
 8:25 Glasba za vse
 8:55 Dejansko gospod
 10:30 Lovca na vampirje »D«
 11:50 Dok. film o dr. Ljudevitu pivku
 12:00 Ptujška kronika
 12:25 Čista umetnost – april
 12:40 Glasba za vse
 13:10 Pogled nazaj
 13:35 Življenje skozi objekt
 14:15 Videostrani
 17:35 Kuhinja
 18:00 Ptujška kronika
 18:25 Portal
 18:35 Čista umetnost – april
 18:50 Pogled nazaj
 19:10 Vstop ni prepovedan
 19:50 Mali Prim
 20:00 Ptujška kronika
 20:25 Glasbena osmica (slo.)
 20:55 Tabu
 22:00 Ptujška kronika
 22:25 Kapitan Kidd
 00:15 Videostrani

Ptujška televizija PeTV, T. 031 684 808, info@petv.si, www.petv.si | telemach ARIO M M TA Telekom Slovenija

SPOMIN

18. aprila sta minili dve leti, odkar te več ni, spomin je pa živ, je lep in boleč.

Milojica Jevtović

IZ POPOVCEV 7

Hvala vsem, ki z lepo mislijo nanj postojate ob njegovem grobu.

Žalujoči: vsi najdražji

Pomlad je na tvoj vrt prišla, vse se zeleni in vprašala, kje si ti, a tebe ni!

SPOMIN

20. aprila mineva leto, odkar je za vedno odšel moj življenjski sopotnik

Franc Meško

IZ GAJEVCEV 50

Vsem, ki obiščete njegov grob in mu prižgete svečko, iskrena hvala.

Žena Ivanka

Razpisujejo prosta delovna mesta v proizvodnji kruha in peciva.

Zainteresirane delavce živilske stroke vabimo, da se prijavijo po pošti na naslov: PPS – Pekarne Ptuj, d. o. o., Rogožniška c. 2, 2250 Ptuj ali na elektronski naslov: komerciala@pps.si.

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

www.reporter.si

ROMSKE TOLPE
Terorizirajo kočevje in nasilje razširjajo po Sloveniji

POHOTNI DIKTATOR
Titu dostavljali slovenske lepoticе

BOJAN DOBOVŠEK
Ne bi se smeli čuditi, da imamo šov tudi po volitvah

MARJAN ŠAREC
Če pride nov obraz, lahko LMS propade

IZ NOVE ŠTEVILKE

Tam, kjer si ti, ni sonca, ne luči, le tvoj nasmeh nam v srcih še živi in nihče ne ve, kako zelo, zelo boli.

ZAHVALA

Od nas se je tiho poslovil dragi mož, oče, tast, dedek in pradedek

Alojz Šori

upokojenec Taluma Kidričevo
*18. 4. 1943 † 10. 4. 2021

IZ SPUHLJE 127A

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovane sveče, svete maše, denarne prispevke ter izrečena pisna in ustna sožalja, ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala Splošni bolnišnici Ptuj, reševalni službi Ka & Up, patru Milanu Kosu za opravljen obred, nosilcema praporjev, pevcem, govornici, glasbeniku za odigrano Tišino in pogrebemu podjetju Javne službe Ptuj.

Vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali, iskrena hvala!

Žalujoči: žena Ana in otroci z družinami

Niti zbogom nisi rekla, niti roke nam podala, le trudne si oči zaprla in v večnost se podala. Življenje celo si garala, vse za dom, družino dala, sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok.

ZAHVALA

ob izgubi naše drage mame, tašče, babice in prababice

Justine Ceti

roj. Lovrenčič
28. 9. 1932-9. 4. 2021

Iskreno se zahvaljujemo negovalnemu in zdravstvenemu osebju Doma starejših občanov Ptuj, kjer je nazadnje bivala, za vso nego in skrb za njeno zdravje, še posebej hvala dr. Galunovi in dr. Vivodu, ki sta ji lajšala težave zadnja leta njenega življenja.

Hvala vsem, ki ste jo obiskovali v času njene boleznin in z njo obujali spomine. Hvala pogrebemu podjetju Javne službe Ptuj za opravljen obred.

Žalujoči vsi njeni

Si kot sonce življenja sijal, za vse svojo ljubezen razdal, odslej boš kot zvezda svetleča, naj ti v nebesih dana bo sreča.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, tasta in dedka

Franca Horvata

(20. 3. 1930-9. 4. 2021)

IZ KRČEVINE PRI PTUJU 72

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Hvala Javnim službam Ptuj, društvu upokojencev Grajena, patru Andreju za opravljen pogrebno slovesnost in Moškemu pevskeemu zboru za odpete pesmi.

Hvala vsem, ki ste se ga z lepo mislijo v srcu spomnili, mu izkazali spoštovanje in se od njega poslovili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Umrlí so

Elizabeta Kaluža, Kajžar 56, roj. Miholič, Kajžar 56, roj. 1927 – umrla 28. marca 2021; Ivanka Bunderla, roj. Hotko, Ptuj, Toplakova ul. 1, roj. 1952 – umrla 31. marca 2021; Franc Čuček, Jiršovci 45, roj. 1939 – umrl 31. marca 2021; Stanko Fijačko, Videm pri Ptuj 2c, roj. 1955 – umrl 1. aprila 2021; Marija Arnuga, roj. Pukšič, Ločič 2, roj. 1935 – umrla 1. aprila 2021; Jožef Ficko, Pavlovski Vrh 19, roj. 1956 – umrl 2. aprila 2021; Josipina Rubin, Jastrebci 34, roj. 1925 – umrla 3. aprila 2021; Ivan Hrnčič, Loperšice 16, roj. 1953 – umrl 3. aprila 2021; Matilda Kostanjevec, roj. Korošec, Ptuj, Ulica Jožefe Lackove 17, roj. 1945 – umrla 3. aprila 2021; Martin Tominc, Apače 252, roj. 1935 – umrl 3. aprila 2021; Vika Čiček, Ptuj, Arbajterjeva ul. 1, roj. 1933 – umrla 5. aprila 2021; Neža Horvat, roj. Horvat, Sobetinci 19, roj. 1939 – umrla 5. aprila 2021; Matilda Kolar, roj. Korošec, Majšperk 47, roj. 1932 – umrla 5. aprila 2021; Lucija Rožman, roj. Vidovič, Lancova vas 67a, roj. 1940 – umrla 6. aprila 2021; Ciril Bratuša, Žerovinci 68, roj. 1934 – umrl 7. aprila 2021; Anton Strmšek, Šikole 12, roj. 1940 – umrl 8. aprila 2021; Francišek Čuš, Zagorci 56, roj. 1938 – umrl 9. aprila 2021; Mihajl Kornet, Kidričevo, Mladinska ul. 8, roj. 1939 – umrl 9. aprila 2021; Marjan Kontarček, Ormož, Opekarniška c. 1, roj. 1961 – umrl 9. aprila 2021; Franc Horvat, Krčevina pri Ptuj 72, roj. 1930 – umrl 9. aprila 2021; Alojz Šori, Spuhlja 127a, roj. 1943 – umrl 10. aprila 2021; Martin Zagoranski, Hajdoše 101, roj. 1929 – umrl 10. aprila 2021; Peter Šegula, Kicar 23, roj. 1945 – umrl 11. aprila 2021; Franc Jerenko, Njiverce, C. na Hajdino 10, roj. 1944 – umrl 11. aprila 2021; Nada Kosi, roj. Ilec, Grajenščak 16a, roj. 1945 – umrla 13. aprila 2021; Neža Čuš, roj. Zorman, Zagorci 56, roj. 1933 – umrla 13. aprila 2021; Ana Pihler, roj. Fras, Ptuj, Gomilškova ul. 15, roj. 1939 – umrla 14. aprila 2021; Janez Meznarič, Cirkulane, Veliki Vrh 74, roj. 1933 – umrl 15. aprila 2021.

Snemanje porok

BK Produkcija
Tržaška cesta 65, 2000 Maribor
info@bkprodukcija.si
031/344-639

www.bkprodukcija.si

uresničujemo sanje in pišemo zgodbe z vami

For special people with Love

TOREK, 20. april

00:00 Video strani
 08:00 Jutranja telovadba
 08:30 Pozdrav sosedu, Lovrenc na D. P.
 11:00 Utrip Ormoža
 12:10 Video strani
 14:30 Italijanska trgovina - v živo
 18:00 Dobrodelni koncert na OŠ Majšperk
 20:00 12. Marija fest, Ptujška Gora 2016
 22:00 20. praznik Občine Podlehnik
 23:10 Video strani

SREDA, 21. april

00:00 Video strani
 08:00 Jutranja telovadba
 08:30 Pesem v poletje, Hajdina 2018
 10:00 SVITanje po hajdinsko, Hajdina 2016
 11:30 1. plesni večer, Hajdoše 2016
 12:15 Video strani
 14:30 Italijanska trgovina - v živo
 17:30 Seja sveta Občine Markovci – v živo
 18:30 Akademija ob 40 letnici MNZ Ptuj
 20:00 Koncert žena in deklet Gerečja vas
 21:00 20 let KD Draženci 2017
 22:10 Otvoritev skulpture, Hajdina 2008
 23:10 Video strani

PROGRAMSKI NAPOVEDNIK

TV program v živo tudi preko spleta: www.siptv.si

Uredništvo: Dornava 116d, 2252 DORNAVA; info@siptv.si
 kontakt: 02 754 00 33; 041 618 044; www.siptv.si

ČETRTEK, 22. april

00:00 Video strani
 08:00 Jutranja telovadba
 08:30 25 let ljudskega petja v Dornavi 2016
 10:05 Utrip Ormoža
 11:15 Košnja trave v Dornavi in Polenšaku 2015
 12:20 Video strani
 14:30 Italijanska trgovina - v živo
 18:00 Tedenski pregled dogodkov občin
 18:30 Starodobniki in tekmovalje v oranju Dornava 2017
 18:15 Petje pod lipo, Polenšak 2015
 20:00 20 let okteta Dornava 2015
 21:15 Društvene igre na Polenšaku 2014
 23:10 Video strani

Mali oglasi

STORITVE

PRODAJAMO razcepljena bukova drva vseh dimenzij in bukovo hlodovino ter zelo kakovostne smrekove pelete, brezplačna dostava, ugodna cena. Danilo Horvat, s. p., Moškancji 1d. Tel. 051 667 170.

KMETIJSTVO

PRODAM 2 toni sena. Tel. 031 281 453.

KUPIMO traktor, traktorsko prikolico, cisterno za gnojeko, krožne brane, cepilnik za drva in preostalo kmetijsko mehanizacijo. Telefon 041 923 197.

JARKICE – kokoši, v začetku nesnosti, prodamo in dostavimo. Kmetija Šraj, Čadramska vas 19, 2319 Poljčane, tel. 031 751 675.

KUPIM traktorje Zetor, Deutz, IMT, Tomo Vinkovič, John Deer, Class in druge znamke v kakršnem koli stanju ter ostale kmetijske priključke. Tel. 070 519 447.

PRODAM kultivator Gorenje Muta, freza 60 cm, kosa 100 cm. Telefon 041 887 026.

Zakaj je bilo treba zasuti bazen ob dvorcu Jeruzalem

Pred dnevi je Davorin Lesjak opozoril, da je spomeniško varovan vrt Ilse Fischerauer ob dvorcu Jeruzalem ostal brez svoje več kot 80 let stare znamenitosti – rekonstruiranega bazena, zgrajenega med letoma 1930 in 1940. Iz bazena, ki so ga spremenili v ribnik, so izginili vsi vloženi japonski krapji Koi, ki imajo življenjsko dobo med 25 in 35 let, za katere je Lesjak po svojih besedah plačal plačal od 150 do 500 evrov za komad.

»Poleg tega so izginile so vse košare s koreninami lokvanjev in tudi vse sladkovodne školjke, ki so bile na dnu kot filtratorji vode. S tem sta dvorec Jeruzalem in TIC Jeruzalem izgubila dovoljenje za obratovanje. Voda v ribniku je namreč predstavljala začetno zalogo v primeru izbruha in gašenja požara. Odstranitev bazena v parku dvorca Jeruzalem pomeni vandalizem brez primere in nepopravljivo škodo na kulturnem spomeniku in objektu, ki po zakonu uživajo posebno varstvo kot naša skupna kulturna dediščina,« poudarja Lesjak.

Odstranitev bazena je bila zahteva kulturnovarstvenega zavoda

Zasutje bazena so izvedli v podjetju Puklavec Family Wines, ki je lastnik parka. V odgovoru na opisano problematiko so najprej povedali, da od nekdanj posvečajo veliko pozornost domačemu okolju in posledično tudi nepremičninam ter da so se celovite sanacije zgodovinskega parka (ki vključuje tudi omenjeni sporni ribnik) lotili na osnovi podanih smernic in pogojev Zavoda za varstvo kulturne dediščine (ZVKDS): »Med pogoji je navedena tudi odstranitev bazena, ki je bil na območju parka od zadnje obnove dvorca Jeruzalem, saj bazen ni bil pravilno umeščen ter

Pogled na ribnik oziroma bazen v vrtu Ilse Fischerauer ob dvorcu Jeruzalem, ki ga danes ni več.

oblikovan. Podjetje bazena torej ni odstranjevalo na lastno pest in brez pravne podlage, ampak s soglasjem in na podlagi pridobljenih kulturnovarstvenih pogojev.«

Navedbam, da bazen ni bil pravilno umeščen in oblikovan, so pritrdili tudi v mariborski enoti ZVKDS. Pojasnili so, da so smernice za ureditev parka res podali (24. junija 2018 z veljavnostjo dveh let) in nam posredovali citat iz kulturnovarstvenih pogojev, izdanih žepodjetju Puklavec family Wines: »Ob zadnji obnovi izveden vodni bazen je treba odstraniti oz. sanirati na način, ki je historično izpričan in upravičen.« Ob tem so dodali, da vloge za izdajo soglasja podjetju Puklavec

Family Wines za sanacijo Fischerauerjevega vrta in odstranitev bazena niso prejeli in ga tudi niso izdali.

Lesjak navedbam Zavoda nasprotuje

Davorin Lesjak se z razlagami o neustreznosti lokacije bazena ne strinja. Trdi, da je bil prvotni bazen na istem mestu kot pred kratkim zasuti bazen, ki ga je sam spremenil v ribnik z zelišči. Pri tem se opira tudi na fotografije iz zraka, narejene v času pred obnovo dvorca.

Po njegovih navedbah je bil prvotni bazen zasut z različnimi odpadki, leta 2007 pa ga je sam dal očistiti in sanirati betonsko školjko.

V podjetju Puklavec Family Wines imajo glede vrta še več načrtov, v katere so vključili tudi strokovnjake, med drugim arborista.

»Hkrati tečejo aktivnosti o celostni rešitvi situacije, ki zraven parka zajema še druge nepremičnine podjetja na lokaciji Jeruzalem, a je trenutno še preuranjeno razkriti namere glede celostne rešitve,« so pojasnili.

Gasilci ostali brez (naravnega) vira vode za gašenje

Lesjak sicer priznava, da so ribnik takrat povečali, saj je predstavljal zalogo prve požarne vode, kar je potrdila tudi Natalija Fajfar, predsednica PGD Ivanjkovci. Zdaj, ko bazena oziroma ribnika ob dvorcu ni več, bi tako v primeru požara lahko uporabili samo vodo iz gasilskih vozil, saj so hidranti na tem območju precej nezanesljivi.

Na občini Ljutomer, ki je lastnica dvorca, pa so zagotovili, da ima dvorec Jeruzalem kljub zaustitvi bazena še zmeraj uporabno dovoljenje, požarno vodo pa naj bi zagotavljalo javno hidrantno omrežje v neposredni bližini.

V kroglici mesa se lahko skriva strup

Ljudje na družabnih omrežjih pogosto objavijo svoje izkušnje ali opažanja v zvezi z nastavljanjem nevarnih vab hišnim ljubljencem, zlasti psom. V različnih zapisih je moč prebrati, da se nevarne vabe največkrat pojavljajo ob priljubljenih sprehajalnih poteh, v parkih in na drugih javnih površinah.

Nedavno je po spletu zaokrožil eden od tovrstnih zapisov, neljubo dogajanje v zvezi z domnevnim zastrupljanjem psov naj bi se dogajalo v občini Kidričevo. Uporabnica Facebooka je zapisala, da se lastnikom psov v Njivercah že dlje časa dogaja, da jim nekdo odpira ograje. Njena psička se je davila, in ko je izzvala bruhanje, je izbruhala rjavo kroglico. Ker se je počutje psičke izboljšalo, dogodku več ni namenjala posebne pozornosti. Naslednji dan je izvedela, da je sosedov pes, ki je imel podobne znake, poginil. »Skoraj prepričana sem, da je prišlo do zastrupitve, saj ko sem to kroglico zjutraj hotela pobrati in odnesti na veterino, je od nje ostala samo še sled sluzi,« je navedla avtorica zapisa.

Foto: arhiv M24

Zgodbe z družabnih omrežij

Po Facebooku se te dni deli še ena podobna zgodba o domnevnem zastrupljanju psov, in sicer z dolenskega konca. Ob Savi v Krškem naj bi neznanec nastavljal strupene vabe: prerezane hrenovke, polnjene z belo snovjo, kepe govejega loja, svinjsko kožo, premazano z belo snovjo, in podobno. Avtorica te objave je vse lastnike štirinožnih prijateljev opozorila, naj bodo pozorni, da psi ne bi zaužili česa nezaželenega.

Pse lahko nenamerno zastrupijo tudi lastniki sami

Veterinar Rok Nartnik iz ptujskega Veterinarskega centra Mlakar je pojasnil, da se za obdobje zadnjih dveh let ne spomni, da bi obravnavali primer namerno zastrupljene živali, ki bi potem poginila. Se pa letno srečajo z nekaj deset primeri zastrupitev, ki so v veliki večini zaradi lastnikov samih, ki nastavlajo strup (recimo za glodavce, op. a.), hišni ljubljencem pa ta strup zaužije pomotoma.

Zgodbe, ki krožijo v javnosti v zvezi z namernimi poskusi zastrupljanja psov, je veterinar Nartnik komentiral takole: »Zelo pogosto ljudje sumijo, da bi lahko bili za slabo počutje ljubljencega odgovorni sosedje ali kdo, ki ne mara živali. Kljub temu da poskusimo dokazati prisotnost določenih strupov, s tem ko sprožamo bruhanje takoj po zastrupitvi, se le redko izkaže, da je bil res uporabljen strup. Zelo pogosto ljudje opazijo kose mesa, mleto meso in podobno ležati na tleh. Svetujemo jim, naj takšno hrano preventivno odstranijo, če domnevajo, da bi lahko bila v njej strupena snov.« Za primer, ki ga navaja lastnica kučka iz Njiverca, je dodal, da mu ni poznan.

Mojca Zemljarič

Foto: NS

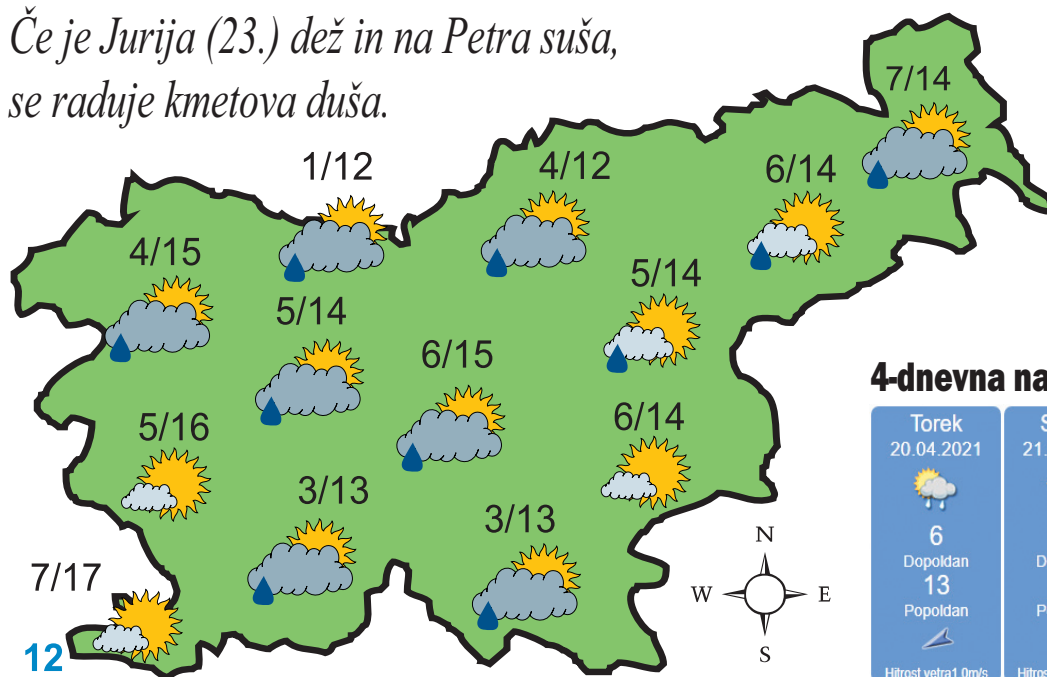
Po posegu lastnikov vrta, družbe Puklavec Family Wines, bazena oziroma ribnika ni več.

NŠ

Rojstva: Tatjana Šmigoc, Ulica Vide Alič 9, Ptuj – deček Matevž; Nastja Zidarič, Velika Nedelja 9, Velika Nedelja – deklica Tia; Sanja Kunstl, Spodnja Korena 19, Spodnji Duplek – deček Luka; Anja Zorko, Radvenci 24, Spodnji Ivanjci – deklica Lana; Irena Vertuš, Kosarjeva ulica 50 C, Maribor – deček Tobija; Saída Mustafač, Ormoška cesta 69, Ptuj – deček Ismail; Katja Rodošek, Dragonja vas 25, Cirkovce – deklica Mija; Teja Jakovič, Zgornja Pristava 35d, Ptujška Gora – deklica Zoja; Gabrijela Pernat, Župečja vas 14, Lovrenc na Dravskem polju – deklica Sofija; Dušanka Mesarec, Drakšl 6, Velika Nedelja – deklica Mia; Tadeja Pesek, Bukovci 84j, Markovci – deček Nik; Karmen Kaučič, Strjanci 4, Podgorci – deček Oskar; Maja Drevenšek, Erjavčeva pot 2, Ptuj – deček; Vanja Muraus – deklica Lana; Tamara Rak – deklica Ema; Mojca Golob – deček Luka.

Poroka – Ptuj: Patrik Kukec, Bukovci 154a, in Lucija Slameršek, Pestike 1a.

Če je Jurija (23.) dež in na Petra suša, se raduje kmetova duša.

Danes bo spremenljivo do pretežno oblačno s krajevnimi padavinami, deloma plohami. Najnižje jutranje temperature bodo od 4 do 8, v alpskih dolinah okoli 1, najvišje dnevne od 10 do 14, na Primorskem do 16 °C. OBETI: V sredo in četrtek bo v zahodni Sloveniji pretežno oblačno, drugod deloma sončno. Predvsem sredi dneva in popoldne bodo nastajale plohe.

4-dnevna napoved za Podravje

Torek 20.04.2021	Sreda 21.04.2021	Četrtek 22.04.2021	Petek 23.04.2021
6 Dopoldan 13 Popoldan	5 Dopoldan 15 Popoldan	7 Dopoldan 16 Popoldan	5 Dopoldan 15 Popoldan
Hitrost vetra 1.0m/s	Hitrost vetra 1.1m/s	Hitrost vetra 2.4m/s	Hitrost vetra 1.6m/s

Vir: ARSO